

Forord

HØYKOM-programmet ble i 1998 etablert som en tilskuddssatsning over 3 år (1999-2001) og ble i 2001 vedtatt forlenget med 3 nye år. Herved framlegges årsrapport for andre år i denne andre perioden, som altså også er 5. driftsår for programmet som helhet.

Rapporten inneholder redegjørelse for fremdrift og oppnådde resultater etter samme format som nyttes i Forskningsrådets "Retningslinjer for årsrapportering fra brukerstyrte forskningsprogrammer".

Oslo, april 2004

Jon Blaalid

Styreleder

Gjermund Lanestedt

Programkoordinator

Innhold

1 BAKGRUNN.....	3
1.1 MÅL.....	3
1.2 VURDERINGSKRITERIER	4
2 FREMDRIFT 2003	5
2.1 ARBEID MED PROSJEKTENE I 2003	5
2.2 REGNSKAP.....	10
3 RESULTATER 2003	12
3.1 BIDRAG TIL UTVIKLING AV SAMARBEIDSRELASJONER	12
3.2 BIDRAG TIL UTVIKLING AV NYE OG BEDRE TJENESTER	13
3.3 REGIONALE GREP	14
3.4 ERFARINGSSPREDNING OG VEILEDNING	15
3.5 FORDELING I FORHOLD TIL PRIORITERTE OMRÅDER.....	16
3.6 STRATEGISKE TILTAK, NETTVERKSBYGGING.....	19
3.7 HØYKOM-PROGRAMMET EVALUERT	20
4 DRIFT OG INFORMASJON 2003.....	21
4.1 ORGANISERING OG ADMINISTRERING	21
4.2 PROGRAMSTYRET	21
4.3 SAMRÅDSGRUPPEN.....	22
4.4 SEKRETARIAT	22
4.5 PROSJEKTLERSAMLINGER	23
4.6 SAMARBEID MED ANDRE PROGRAM OG TILTAK	23
4.7 SØKERKONTAKT	23
4.8 INFORMASJONSTILTAK OG RESULTATSPREDNING	24

Vedlegg

1. Prosjektportefølje, geografisk sortert 1999-2003
2. Samrådsgruppens møter og saker 2003
3. Programstyrets møter og saker 2003
4. Programmets publikasjoner, artikler m.v. 2003

1 Bakgrunn

HØYKOM-programmets fundament er gitt av stortingsmelding nr 38 (1997-98) IT-kompetanse i et regionalt perspektiv og senere av St prp nr 1 for Nærings- og handelsdepartementet (NHD) for påfølgende år 1999-2003. Ordningen er videre godt redegjort for i Stortingsmelding nr 49 (2002-2003) Breiband for kunnskap og vekst. Virksomheten i årene 1999-2003 er dessuten evaluert av STEP i rapporten *Bredt bånd i tynn tråd? Evaluering av HØYKOM* (januar 2004).

HØYKOM er en ordning for "tilskudd til høyhastighetskommunikasjon" – eller bredbånds- anvendelser, innrettet mot å få offentlige virksomheter over hele landet til å utnytte mulighetene med avanserte IKT-løsninger basert på stor overføringskapasitet. Ordningen forvaltes av Norges forskningsråd, som organiserer dette som et program med tittelen "HØYKOM". I nevnte dokumenter er grunnleggende føringer nedfelt. I tillegg er ordningen styrt av de enkelte tilsagnsbrev og i tilskuddsregelverket for ordningen. Essensen av føringene er nedfelt i Forskningsrådets Programbeskrivelse for HØYKOM, ajourført våren 2002. Tilskuddsmidlene skal således bevilges til:

- investeringer knyttet til anvendelser og informasjonsutveksling der det er behov for stor nettkapasitet
- opplæring og veiledning om og bruk av høyhastighetskommunikasjonsteknologi
- utprøving gjennom pilotprosjekter

HØYKOM er organisert som et brukerstyrt program i Forskningsrådet, med et eget programstyre og med et programsekretariat ledet av en programkoordinator. Sekretariatet er lagt utenfor Forskningsrådet uten at dette innebærer endring av Forskningsrådets ansvarsforhold overfor NHD. Som støtte for sin oppfølging av HØYKOM-programmet har NHD opprettet en Samrådsgruppe med deltakelse fra departementer, Forskningsrådet og Kommunenes sentralforbund.

HØYKOM-programmet er fra 2002 et sentralt virkemiddel i Regjeringens eNorge 2005-plan, hvor målet for bredbåndsutviklingen er at det skal være gode markedstilbud om bredbånd til alle deler av landet. HØYKOM er et oppdrag fra NHD, men fra 2002 finansierer Utdannings- og forskningsdepartementet (UFD) en egen ordning under HØYKOM-programmet, "HØYKOM Skole", rettet mot bredbåndstilknytning og innholdsutvikling for grunn- og videregående skole. Denne satsingen er underlagt prioriteringer fastsatt av UFD gjennom en egen programbeskrivelse.

1.1 Mål

HØYKOMs mål er at offentlige virksomheter tar i bruk høyhastighets IKT for å:

- Stimulere til anvendelser av tjenester og innhold som utnytter eller fordrer bredbånd for å oppnå effektiv samhandling og økt verdiskapning
- Stimulere til anvendelse av bredbånd for å forbedre lokal, regional og nasjonal samhandling og effektivisering
- Støtte læring om bruk av bredbånd
- Utvikle effektive veiledningstjenester for bruk av bredbånd og for å etablere og utnytte informasjonsnettverk generelt

HØYKOMs idé er således at offentlige virksomheter gjennom nye anvendelser, arbeidsformer og samhandlingsmønstre påvirkes til å etterspørre større båndbredde. Dermed stimuleres aktørene i markedet til å bygge ut infrastruktur og utvikle tjenester, til gode for både næringsliv og innbyggere i hele landet. I de 5 årene programmet har løpt, er tilbudet utviklet, markedet har modnet og flere anvendelser har kommet - først og fremst innen skole/utdanning og helsevesen. Når ordningen

høsten 2001 ble besluttet videreført for nye 3 år til 2004, ble programmets erfaringer og endrede rammebetingelser reflektert i programmets reviderte innretning.

Målene for den særskilte ordningen HØYKOM Skole er å bidra til at alle grunn- og videregående skoler får mulighet til å utnytte bredbånd i sin pedagogiske virksomhet, gjennom støtte til infrastruktur, utvikling av innhold og tjenester, og økt digital samhandling mellom skoler.

1.2 Vurderingskriterier

I henhold til tildelingsbrevet fra NHD til Forskningsrådet skal HØYKOMs aktivitet og måloppnåelse for 2003 rapporteres og vurderes i forhold til følgende kriterier:

- Antall regionale prosjekter der offentlige etater og/eller private aktører i flere kommuner er involvert
- Antall prosjekter hvor privat næringsvirksomhet er involvert i samspill med offentlige virksomheter
- Geografisk spredning av bredbåndsanvendelser som følge av tilskuddsordningen
- Antall ”fyrårn”-prosjekter med nasjonal interesse

I tildelingsbrevet for 2003 pekes det på at regional og lokal offentlig forvaltning og tjenesteyting som grunnskoler, folkebibliotek, kommuneadministrasjoner, omsorgssektor og primær- og spesialisthelsetjenester skal prioriteres. Det skal også legges vekt på å få fram bredbåndsprosjekter der sikkerhetsmekanismer, herunder løsninger for digitale signaturer, inngår.

I tildelingsbrevet til Forskningsrådet om delprogrammet HØYKOM Skole har UFD tilsvarende fastslått at satsingen for 2003 vil måles på:

- Antall prosjekter som er gjennomført innen utgangen av 2003 (for 2002 og 2003 samlet)
- Antall skoler – henholdsvis grunnskoler og videregående skoler, som har fått bredbåndstilgang
- Hvordan kunnskapen om bredbåndsbehov og –anvendelsesmuligheter i skolesektoren er styrket.

2 Fremdrift 2003

2.1 Arbeid med prosjektene i 2003

Mobilisering og søknadsbehandling

Som oppstartår for den nye programperioden 2002-2004, ble det i 2002 mobilisert mange nye prosjekter. Det var derfor ca 110 prosjekter i gang allerede ved inngangen til 2003. Det ble likevel foretatt en allmenn utlysning av tilskuddsordningen i februar 2003, noe som ga en omfattende behandling av nye søknader i programstyret, både til april- og til mai-møtet.

Programstyret skiller mellom tre former for prosjektvirksomhet: forprosjekter, hovedprosjekter og spesielle tiltak. I tillegg har programstyret i 2003 introdusert kategorien fyrtårnprosjekter som er fremragende satsinger som skal fremstå som eksempler og veivisere for andre som kommer etter. Programstyret ønsket i første delen av programmet å stimulere til bruk av forprosjekter for å gi muligheter for kompetanseutvikling og hensiktsmessige forberedelser lokalt. I 2003 er det i langt mindre grad gitt støtte til forprosjekter.

I 2003 er det behandlet i alt 290 søknader til HØYKOM (130 stk.) og HØYKOM Skole (160 stk.), med et samlet søknadsbeløp på 376 millioner kroner. Dette er noe mindre enn i 2002 da programstyret behandlet i alt 310 søknader, med samlet søknadsvolum på 477 MNOK. I årene 1999-2001 behandlet programstyret til sammenligning alt i alt 173 søknader med et søknadsomfang på 191 millioner kroner. Det årlige søknadsomfang har altså økt til det mangedobbelte fra 1999 og frem til 2002-2003.

Midt i Norden – distriktenes læringsnettverk

Midt i Norden er et prosjekt som HØYKOM har støttet over noe tid. Midt i Norden tilrettelegger undervisningstilbud på en måte som passer distrikts-Norge. Grunntanken er å forene fordelene med distanseundervisning og lokalt læringsmiljø, der mennesker møtes. Et læringsnettverk er etablert og skal videreutvikles. Kurs og innhold leveres fra mange ulike utdanningsleverandører, etter den distribuerte etterspørsel som gjennom MIN-nettverket kan aggregeres opp til et samlet undervisningstilbud. Kommunikasjonsteknologi og bredbånd er en bærebjelke. Pr i dag inngår et tyvetall norske kommuner, og flere planlegges.

Tabell 1: Antall prosjekter/søknader med henholdsvis bevilgning og avslag 2003

HØYKOM (NHD)	Forprosjekter	Hovedprosjekter	Spesielle tiltak	Sum
Sum søknader	19	94	17	130
- herav bevilgninger	2	40	17	59
- herav avslag/trukket	17	54	0	71
HØYKOM Skole (UFD)	Forprosjekter	Hovedprosjekter	Spesielle tiltak	Sum
Sum søknader	-	157	3	160
- herav bevilgninger	-	27	3	30
- herav avslag/trukket	-	130	0	130
HØYKOM totalt	Forprosjekter	Hovedprosjekter	Spesielle tiltak	Sum
Sum søknader	19	251	20	290
- herav bevilgninger	2	67	10	89
- herav avslag/trukket	17	184	0	201

Det ble i 2003 gitt 59 bevilgninger/tilsagn på til sammen 44 MNOK under HØYKOM (hvorav 40 hovedprosjekter) og 30 bevilgninger/tilsagn på til sammen drøyt 32 MNOK under HØYKOM Skole. Hvordan prosjektene fordeler seg på prosjekttipe fremgår av tabell 1. En fullstendig liste over bevilgninger og tilsagn gitt i 2003 er gitt i tabell 2. ”Spesielle tiltak” er tiltak som konferanser, prosjektledersamlinger og utredninger – altså ikke støtte til gjennomføring av ordinære tilskuddsprosjekter.

Som tabell 1 viser, var det i 2003 en god del avslag på søknader; en klart større andel enn tidligere år. En årsak til dette er at mobiliseringen etter hvert har gitt flere gode prosjektforslag enn det har vært midler til å dekke. Samtidig er det fortsatt mange søknader som avslås på grunn av svak prosjektdesign, eller fordi de ikke treffer HØYKOMs kriterier og forutsetninger - eller at de har andre grunnleggende svakheter. Avslagsprosenten reflekterer at det er et fortsatt reelt opplærings- og veiledningsbehov. Særlig har små kommuner spesielle kompetanseutfordringer på dette området, og de fleste avslag rammer nettopp enkeltkommuner som søker ordningen.

Kunnskapsgrunnet

Programstyret har i 2003 ikke gjort endringer i gjeldende programplan, men det er utformet en spesiell fyrtårnsatsing som i 2004 skal bidra til å belyse og markedsføre HØYKOM-programmets resultater.

Arbeidet med å trekke opp erfaringer og etablere et kunnskapsgrunnlag for det videre bredbånds- og moderniseringsarbeid er påbegynt i 2003. Dette har gitt opphav til flere publikasjoner enn det som har vært vanlig tidligere år.

Når det gjelder mer direkte faglig bistand til søkere er dette behovet i 2003 i mindre grad blitt dekket av programsekretariatet, og i større grad overført til kompetansemiljøer utenfor sekretariatet – først og fremst gjennom etableringen og videreutviklingen av Nasjonalt kompetansesenter for bredbåndsanvendelser (Høyvis) ved høyskolene i Alta og Lillehammer.

I mai 2003 ble det utarbeidet en egen ”tidligfaserapport” for delprogrammet HØYKOM Skole, som er oversendt UFD. Rapporten beskriver søknadsomfang, bevilgninger og erfaringer med dette nye delprogrammet pr mai 2003.

HØYKOM nedsatte høsten 2002 et bredt sammensatt utvalg under ledelse av Tove Kristiansen og med sekretariat ved Forsknings- og kompetansenettverket for IT i utdanning (ITU), for å se nærmere på de pedagogisk funderte behovene for bredbånd til norske skoler. Utredningen Skole for digital kompetanse ble fremlagt i juni 2003, og er distribuert til alle norske skoleeiere og skoleledere. Rapporten beskriver sannsynlige kapasitetsbehov for skolene, og gir anbefalinger for det videre arbeid med bredbånd og IKT i skolen. De kapasitetsbehov som utredningen argumenterer for, ligger

Alta distriktsmedisinske senter

Alta har vært en foregangskommune i flere sammenhenger. Alta distriktsmedisinske senter er et HØYKOM-fyrtårnprosjekt som er kommet i stand som et samarbeid mellom Helse Finnmark HF, Alta kommune, Nasjonalt kompetansesenter for bredbåndsanvendelser (NKBA) og Nasjonalt senter for telemedisin (NST). I forbindelse med de endringene som pågår i helsevesenet, er det viktig å vise fram nye muligheter som kan gi både samfunnsmessig og helsesmessig gevinst. Bredbånd har en sentral rolle i denne sammenheng. Den modellen som er utviklet i Alta har en samfunnsøkonomisk gevinst på 20 millioner kroner pr år (Norut NIBR Finnmark). Derfor er det viktig å gjøre landets kommuner og andre interesserte oppmerksomme på de mulighetene som foreligger. Og det er viktig å holde dette fram som en mulig organisering av helsetjenester som man står ovenfor med store krav om innsparing i helseforetakene og som samtidig kan føre til styrking av helsetilbudet i distriktskommuner.

et godt stykke over det HØYKOM har benyttet som minimumsdefinisjoner for støtteverdige bredbåndprosjekter. I henhold til dette bør de fleste større skoler tilknyttes med minimum 100 Mbit/s, hvilket i praksis innebærer fiberfremføring til den enkelte skole.

HØYKOM fikk i 2003 evaluert Kompetansesenteret for bredbåndsanvendelser (NKBA) og rådgivernetter som begge ble etablert i 2002. I rapporten Resultatvurdering av Veiledningstjenesten for bredbåndsanvendelser og HØYKOMs rådgivernetter gir konsultselskapet Ekebacka Konsult bl.a. den vurdering at satsingen på høyskolene som kompetansemiljøer på bredbåndsområdet er fornuftig, men at satsingen bør forsterkes og gis større ressurser. Det pekes på at de to aktuelle høyskolene bør bedre sin rekkevidde utenfor de respektive geografiske nærområder, og det gis anbefalinger om en sterkere styring av arbeidet ved senteret. Når det gjelder rådgivernetter foreslås dette overført til NKBA. I tråd med dette ble rådgivernetter med en sterk forankring i HØYKOM-programmets sekretariat, avviklet i desember 2003.

For å belyse den langsiktige effekten av HØYKOM-tilskuddene), fikk Rogalandsforskning sommeren 2003 i oppdrag å se nærmere på de tidligste prosjektene (1999-2000). I rapporten Identifisering av effekter for HØYKOM-prosjekter to år etter prosjektavslutning blir åtte større prosjekter innen ulike sektorer vurdert med hensyn på de mer permanente direkte og indirekte effekter av tilskuddene fra HØYKOM. Generelt vises til at effektene har vært betydelige i alle tilfellene. Det påpekes at prosjektene har gitt bredbåndstilknytning til lokalmiljøer og søkerinstitusjoner, at kompetansen er økt, at tjenestetilbudet er forbedret og at de i flere av prosjektene har hatt ringvirkninger godt utover prosjektet. Det foreslås i rapporten en effektmatrise for bredbåndprosjekter, hvor interne og eksterne effekter, så vel økonomiske som ikke-økonomiske, blir strukturert. HØYKOMs programstyre har vurdert effektmatrisen som et mulig nyttig redskap i både planlegging, oppfølging og synliggjøring av prosjekters gevinster, nytter og effekter.

ECON gjennomførte for HØYKOM høsten 2003 et forprosjekt hvor en søkte å identifisere nytte av bredbånd i 5 utvalgte case (kommuner). Utgangspunktet for dette var erkjennelsen av at administrasjonen i mange kommuner sliter med å argumentere for lønnsomheten i lokal bredbåndsutbygging og i det å ta i bruk bredbåndskrevende IKT-anvendelser. Rapporten Nytte av høyhastighets informasjons- og kommunikasjonsteknologi i kommuner – Et forprosjekt beskriver nyttekomponenter, og redegjør for en mulig typologi og et begrepsapparat rundt gevinster/ nytte av bredbånd i kommuner.

ProjectLink

Bredbånd har en viktig rolle i utviklingen av en moderne norsk skole. De nye pedagogiske prinsipper omfatter bl.a. mulighetene for elevene å arbeide prosjektbasert gjennom bruk av IKT-baserte hjelpemidler. ProjectLink er et verktøy som gjennom forskningsprosjektet LAVA Læring har vist seg velegnet til å støtte prosjektbasert læring i skolen. Forsøk har vist at verktøyet støtter elevenes arbeidsprosesser langt bedre enn andre eksisterende verktøy fordi elevenes fokus kan konsentreres helt og fullt på det som er deres oppgaver. Veksling mellom ulike verktøy, innholdsformater og andre datatekniske oppgaver begrenses til et minimum. Innholdsmessig bidrar ProjectLink (eleververktøy og medietjener) til å tilgjengeliggjøre en rekke innholdstyper for elevene på en unik måte. Videoinnhold og lyd tilpasses slik at innholdet inngår i elevenes kontekst, ikke i produsentens. Høykom har i 2003 gitt ProjectLink midler for videreutvikling og spredning.

Distribuert granskning av røntgenbilder

Bredbånd kan forenkle og effektivisere røntgenbilled-behandlingen i Norge. Vi ligger på topp i verden mht investeringer i ny teknologi innen digital røntgen, men må bli bedre til å utnytte teknologien. Det regionale helseforetaket Helse Midt-Norge har installert et felles billedbehandlings- og pasientdatasystem (PACS/RIS) for sine sykehus som kommuniserer vha bredbånd. Diagnostisering av MR og mammografibilder over bredbånd vil kunne gi en økt kapasitet og et døgnkontinuerlig tilbud for alle de deltagende sykehusene – et tilbud som vil være til beste for pasientene. Gjennom flere HØYKOM-prosjekter er det demonstrert i praksis hvordan røntgen over bredbånd kan bidra til en bedre helsetjeneste. Norge ligger i front i verdensammenheng, og har nå de nødvendige teknologiske og infrastrukturmessige forutsetningene for å kunne gjennomføre prosjekter i stor skala.

Forprosjektet ble senere fulgt opp av HØYKOM i form av et miniseminar med ECON, Rogalandsforskning og Statskonsult som inviterte fagmiljøer med noe ulik tilnærming til problematikken – og hvor en identifiserte utfordringer og drøftet mulige fremgangsmåter i forhold til å få synliggjort nytte av bredbånd for kommunale beslutningstakere.

I HØYKOM-rapporten Erfaringer ved bruk av terminaltjenere og tynne klienter i skolen oppsummeres erfaringer fra HØYKOM-prosjekter hvor bruk av såkalte tynne klienter i skolene har vært et tema.

Mot slutten av 2003 utkom rapporten Bredbånd til bygda – Hva kan kommunen gjøre? hvor et titall kommunale utbyggingsprosjekter blir gjennomgått. Rapporten viser roller, muligheter og fallgruver når en kommune tar initiativ for utviklingen av et lokalt bredbåndstilbud. Fokus er primært prosjekter som har mottatt støtte fra HØYKOM, men den er ikke begrenset til dette. Rapporten er distribuert bredt, bl.a. til alle norske kommuner.

Tabell 2: Bevilgninger og tilsagn inngått i 2003

Prosjekt	Vedtak	Bev. 2003	Tilsagn 2004	Tilsagn 2005
HØYKOM (NHD)				
1297/240 Nettbasert høreapparatjustering	8.apr.03	999 921	250 079	0
1395/240 Etablering av vevsbasert karttjeneste for Berge	4.feb.03	360 419	74 081	0
1402/240 Biblioteket som nav i informasjonsformidling i N	8.apr.03	160 210	89 790	0
1438/240 Strategisk IKT- og regionalutvikling på Øvre Ror	4.feb.03	390 000	0	0
1446/240 VA-nett - Breibånd til skoler i Vest-Agder	4.feb.03	191 150	98 850	0
1447/240 Samhandling om kreftomsorg i Orkdalsregionen	4.feb.03	545 771	704 229	0
1455/240 Interkommunalt samarbeid i Mosseregionen ba:	8.apr.03	300 000	0	0
1456/240 Tjenesteutvikling og effektivisering i Folkokomm	10.jun.03	303 860	3 091 140	0
1458/240 Teleradiologisk samarbeid i Helse Vest RHF bas	10.jun.03	350 000	650 000	0
1467/240 Studentfilm.no - innovativ distribusjon av film o	8.apr.03	350 000	210 000	0
1470/240 Kompetansenett for PP-tjenesten i småkommur	8.apr.03	109 658	350 342	0
1473/240 DDT - Det Digitale Trønderlag	8.apr.03	1 309 020	2 856 980	0
1476/240 Geografi og kartvisning som bindeledd i Web-p	7.okt.03	0	730 000	0
1478/240 Skoleportal - samisk språk og kultur	8.apr.03	557 804	414 196	0
1481/240 Sensitiv driftssentral for 4 kommuner i Vestfold[10.jun.03	925 000	100 000	0
1487/240 Deichman som digitalt flerbrukshus: pilotprosjel	10.jun.03	146 614	1 558 386	0
1490/240 Sikker videokommunikasjon i kommunehelsetjer	8.apr.03	389 620	710 380	0
1494/240 Pilot for telemedisin i turistdestinasjonen Setes	8.apr.03	0	276 000	0
1498/240 Interkommunal elektronisk samarbeidsarena på	8.apr.03	35 208	280 792	0
1499/240 KOMSOL - En konkurransedyktig Solørregion	8.apr.03	101 690	598 310	0
1500/240 Prosjekt ambulansebåt, mobil kommunikasjon c	8.apr.03	474 703	898 297	0
1502/240 3-1 hovedprosjekt: Effektivisering av tjenestep	10.jun.03	1 000 000	1 000 000	0
1504/240 Bruk av PKI og digitale signaturer for signering	8.apr.03	900 000	300 000	0
1507/240 Testing av KickStart-konseptet innenfor HØYKOI	10.jun.03	399 000	0	0
1508/240 Interkommunal infrastruktur for bredbåndtjene:	10.jun.03	0	90 000	0

Prosjekt	Vedtak	Bev. 2003	Tilsagn 2004	Tilsagn 2005
1509/240 Næringsportal med bredbåndtjenester for nærir	10.jun.03	0	1 040 000	0
1510/240 Sandefjord Bredbånd	10.jun.03	800 000	150 000	0
1512/240 Resultatvurdering NKBA og rådgivernetverket	8.apr.03	222 825	0	0
1513/240 Prosjektledersamling 2003	10.jun.03	123 531	0	0
1516/240 Videreføring av "Bredbånd til distriktene via sat	26.aug.03	0	100 000	0
1517/240 Midt i Norden - distriktenes kompetansenettver	26.aug.03	66 434	0	0
1518/240 Konferanse for utvikling av næringsliv og kommu	26.aug.03	35 774	0	0
1520/240 Beslutningsunderlag for utbygging av høyhastig	7.okt.03	129 048	550 952	0
1521/240 Trøndelagsregionen - presøknad	7.okt.03	59 700	0	0
1522/240 Alta kommune, pre-søknad helse	7.okt.03	0	50 000	0
1523/240 Storyline - presøknad	7.okt.03	29 780	0	0
1524/240 Sandefjord bredbånd - presøknad	7.okt.03	17 000	0	0
1525/240 Midt i Norden - fyrtårn	7.okt.03	144 912	1 115 088	0
1526/240 Follokommunene - presøknad	7.okt.03	50 000	0	0
1527/240 DUSØR og GLOMMA - Fyrtårn Sørum pre-søknad	7.okt.03	50 000	0	0
1528/240 PIBB - fyrtårn presøknad	7.okt.03	80 000	0	0
1532/240 Interkommunale pleie- og omsorgstjenester i K.	9.des.03	0	1 370 000	0
1537/240 Bildediagnostikk for pasienter i sykehjem	9.des.03	0	800 000	0
1541/240 Regional løysning for drift og trygging av felles r	9.des.03	0	565 000	0
1545/240 Ultranytt:undervisning av ultralydbrukere ved h	9.des.03	0	1 000 000	0
1548/240 Arbeidsplassen som læringsarena: Audio-/video	9.des.03	0	450 000	0
1568/240 Kommunalt og fylkeskommunalt bredbåndsnett	9.des.03	0	405 000	0
1573/240 Økt samarbeid som resultat av felles bredbånd:	9.des.03	0	401 000	0
1575/240 Digitale Gardermoreregionen	9.des.03	0	2 650 000	0
1593/240 FilmWeb - Streaming av trailere før filmleie	9.des.03	0	571 000	0
1596/240 Digitalt filmarkiv trinn II - Betaling per film og TV	9.des.03	0	300 000	0
1601/240 Fyrtårnsarbeidet DDT og Fosen.net	9.des.03	0	850 000	0
1603/240 Smartkom Fyrtårn	9.des.03	0	756 000	0
1604/240 Fyrtårn- Alta-modellen innen distriktsmedisin	9.des.03	0	704 000	0
1610/240 Sentrale informasjonstiltak - fyrtårnsatsingen (f	9.des.03	0	1 200 000	0
1630/240 Agder Bredbåndslaboratorium	9.des.03	0	400 000	0
1634/240 "KINOTEKET": e-kino på bibliotekfilialen	9.des.03	0	825 000	0
1635/240 Utredning av juridiske hindre for bredbåndsanv	9.des.03	0	300 000	0
1636/240 Utredning av krav til lokale nett	9.des.03	0	250 000	0
Sum HØYKOM (NHD)		12 108 652	32 134 892	0
HØYKOM Skole (UFD)				
2014/240 Breiband til småskulene i Gloppen	4.feb.03	680 000	149 960	0
2015/240 Bred(bånds)satsing og aktualitetsløft for medio	8.apr.03	1 221 000	135 000	0
2021/240 Spleiselag - bredbåndsutbygging og innholdsut	4.feb.03	2 700 000	0	0
2044/240 TOBIAS - teknologi- og bredbåndsutvikling i Aust	8.apr.03	1 600 000	0	0
2049/240 Det interregionale elektroniske klasserom - utb	8.apr.03	910 000	0	0
2156/240 Innholdsmur, infrastruktur og interkommunal se	8.apr.03	887 000	0	0
2160/240 Bredbånd til skolene lengst i nord - bredbåndst	8.apr.03	1 100 000	1 600 000	0
2174/240 Breiband til skolene i Hjelmeland kommune	7.okt.03	0	630 000	0
2182/240 Bredbånd til skolene i Sauda	9.des.03	0	740 000	0
2192/240 Bredbånd til skolene på Moi	9.des.03	0	150 000	0
2204/240 Bredbånd til skolene i Rygge kommune	9.des.03	0	1 300 000	0
2207/240 Bredbånd til skoler og barnehager i Strand	9.des.03	0	975 000	0
Sum HØYKOM Skole infrastruktur/tilknytning (UFD)		9 098 000	5 679 960	0
2054/240 Pedagogisk følgeprosjekt knyttet til innføring av	4.feb.03	90 003	149 997	0
2064/240 Bruk av opplæringsimulatorer i fjernundervisni	3.mar.03	712 524	47 476	0
2083/240 Læring til elevene	4.feb.03	510 000	0	0
2089/240 Skolefjernsyn - interaktiv virtuell praksis i medie	8.apr.03	732 000	0	0
2096/240 Johan Nygaardsvold Museum - tiden og valgene	8.apr.03	244 875	461 125	0
2097/240 Database og høyhastighets telekommunikasjor	4.feb.03	1 399 680	0	0
2099/240 Distribuerte klasser, - et bredere tilbud!	4.feb.03	496 460	2 461 540	0
2101/240 Nettverk for utnyttelse av bredbånd i pedagogi:	9.des.03	0	1 550 000	0
2103/240 Mediefag - val 2003	8.apr.03	350 000	0	0
2115/240 Nettbasert læringsressurs i natur- og miljøfag fr	8.apr.03	425 000	275 000	0
2117/240 Rytisk kunnskapsbibliotek. Rytisk musikkarki	8.apr.03	735 000	0	0
2121/240 Antropologisk film på bredbånd	8.apr.03	825 000	60 000	0
2129/240 Multimediarik anvendelse av bredbånd - Dialekt	9.des.03	0	1 575 000	0
2133/240 Bredbåndskrevende læringsmetoder i Namdale	9.des.03	0	980 000	380 000
2139/240 Bruk av bredbånd i interkommunal PP veileder t	9.des.03	0	600 000	0
2200/240 Fyrtårn Storyline verktøykassa	9.des.03	0	1 100 000	0
2201/240 Fyrtårn ProjectLink	9.des.03	0	1 100 000	0
Sum HØYKOM Skole anvendelser (UFD)		6 520 542	10 360 138	380 000
2610/240 Sentrale informasjonstiltak - fyrtårnsatsin	9.des.03	0	300 000	0
Sum HØYKOM Skole		15 618 542	16 340 098	380 000
Sum bevilgninger HØYKOM + HØYKOM Skole		27 727 194	48 474 990	380 000

2.2 Regnskap

Budsjettrammen for HØYKOM i 2003 var 51,5 MNOK og 23 MNOK for HØYKOM Skole. For HØYKOM Skole ble dessuten store deler av 2002-bevilgningen på 48 MNOK overført til 2003. Kostnader til administrasjon og informasjon har i 2003 vært på til sammen drøyt 6 MNOK, se nedenforstående regnskapsoversikt. Dertil kommer 3.666.479 kr til administrasjon av delprogrammet HØYKOM Skole. I tillegg er 1 MNOK avsatt (men ennå ikke utbetalt) til evaluering av programmet.

Tabell 3: Regnskap 2003 for HØYKOM (NHD): administrasjon og informasjon

Post	Regnskap 2003
Samrådsgruppe (departementene)	35.000
Programstyre og styreleder	364.318
Sekretariat, inkl. reiser	5.072.012
Forskningsrådets kontaktperson	188.000
Informasjon/kommunikasjon	379.311
Sum administrasjon/informasjon	6.038.641

Bevilgninger og tilsagn gitt til prosjekter under HØYKOM (NHD) var på til sammen 44.243.544 kr. i 2003, jfr. tabell 2 ovenfor. Til sammen for både HØYKOM og HØYKOM Skole vedtok programstyret bevilgninger og tilsagn på 76,6 MNOK i 2003. Dette er noe mindre enn for 2002 – da flere av de største HØYKOM Skole-bevilgningene ble vedtatt. En geografisk sortert liste over prosjekttilskudd i hele programperioden 1999-2003 er gitt i vedlegg 1.

På www.hoykom.no kan en finne mer om det enkelte prosjekt, herunder korte prosjektbeskrivelser, kontaktpersoner og resultatsammendrag. For avsluttede prosjekter kan en også finne den faglige sluttrapporten som dokumenterer resultater, funn og utfordringer i det enkelte prosjekt. Ved årsskiftet 2003/2004 ligger det flere enn 200 sluttrapper tilgjengelig på nettstedet.

Ved utgangen av 2003 var ikke hele 2003-budsjettet disponert – tross det store antallet søknader gjennom året. Dette skyldes først og fremst den vedtatte fyrtårsatsingen, hvor det var holdt av midler men ennå ikke vedtatt bevilgninger til spesifikke prosjekter. Cirka 7 MNOK av HØYKOMs budsjettramme og 0,5 MNOK av HØYKOM Skoles budsjettramme ble derfor overført til 2004. I løpet av 2003 ble det gitt svært mange tilsagn om midler i 2004, noe som gjør at mye av midlene for 2004 er bundet opp ved inngangen til året.

En lang rekke prosjekter under det ordinære HØYKOM-programmet som skulle vært avsluttet 31.12.2003, fikk mot slutten av året godkjent forlengelser og utsettelse som i sin tur førte til at over 15 MNOK av prosjektenes bevilgninger måtte overføres til første tertial 2004 for bruk i prosjektenes avslutningsfase. Tilsvarende måtte ca 8 MNOK overføres under HØYKOM Skole.

I løpet av 2003 gikk en del prosjekter til avslutning uten å ha benyttet hele bevilgningen. Dessuten ble det gjort inndragninger i en del prosjekter i løpet av året. Disse restmidlene utgjorde til sammen ytterligere ca 3 MNOK som er overført til 2004 for bruk i nye bevilgninger.

Utbetalingen av støtte til det enkelte prosjekt skjer etterskuddsvis og i henhold til Forskningsrådets regelverk for regnskapsrapportering. Det medfører at det oppstår et etterslep for utbetaling av midler. **For 2003 ble det utbetalt ca 101,5 MNOK på grunnlag av godkjente innkomne regnskapsrapporter, hvorav 45.554.971 kr under det ordinære HØYKOM og 55.940.565 kr under HØYKOM Skole.**

Tabell 4 viser HØYKOMs regnskap for tilskudd til prosjekter i 2003, fordelt på de kostnadsposter som rapporteres fra de enkelte prosjektene til Forskningsrådet. Av tabellen fremgår at drøyt 100 MNOK i tilskudd har utløst satsinger hos søkerne og deres samarbeidspartnere på 136 MNOK, når både HØYKOM og HØYKOM Skole medregnes.

For 2002 ble det under NHDs budsjettpost for HØYKOM gitt en øremerking av 7,5 MNOK til prosjekter i Finnmark. På tross av iherdige mobiliseringsaktiviteter i 2002, måtte 5,7 MNOK av disse overføres til 2003. I løpet av 2003 er det imidlertid gitt støtte til Finnmark-prosjekter som klart overgår denne øremerkingen.

Tabell 4: Samlede innrapporterte prosjektkostnader for 2003 – for begge delprogrammene

Posten "Andre driftskostnader" omfatter direkte prosjektrelaterte kostnader for varer og tjenester knyttet til prosjektet, f.eks. driftskostnader, linjeleie, lisenser og abonnementer.

HØYKOM (NHD)			
Personal- og indirekte kostnader			61.635.180
Innkjøpte tjenester			9.935.658
Utstyr			10.140.466
Andre driftskostnader			33.053.808
SUM			114.765.112
Egenfinansiering	53,2 %		61.053.118
Annen off. finansiering	2,4 %		2.703.490
Privat finansiering	4,8 %		5.453.533
Forskningsrådets andel	39,7 %		45.554.971
HØYKOM Skole (UFD)			
Personal- og indirekte kostnader			32.146.550
Innkjøpte tjenester			6.673.770
Utstyr			33.193.416
Andre driftskostnader			50.962.289
SUM			122.976.025
Egenfinansiering	53,2 %		65.406.401
Annen off. finansiering	1,3 %		1.541.509
Privat finansiering	0,1 %		87.550
Forskningsrådets andel	45,5 %		55.940.565

3 Resultater 2003

Programmet har i 2003 opplevd økt oppmerksomhet og pågang. Dette henger dels sammen med forholdsvis store budsjettammer i 2002 og 2003, dels at ulike mobiliserings- og kommunikasjonsiltak har båret frukter, og til slutt også at HØYKOM Skole ordningen tilkom sent i 2002 - og som til dels adresserte nye målgrupper.

I det følgende er fokusert på resultater oppnådd i 2003 - i forhold til de kriterier som er gitt av NHDs tilsagnsbrev for 2003. Det utarbeides en egen rapport for Høykom Skole, som vil oversendes UFD. For nærmere spesifisering av resultatene av prosjekttilskudd gitt i årene 1999-2002, vises til årsrapportene for det enkelte år og til den oppsummerende "sluttrapporten" for HØYKOMs fase 1 1999-2001. Det ble i mai 2003 også utarbeidet en tidligfaserapport om søknadsomfang, bevilgninger og erfaringer fra oppstarten av delprogrammet HØYKOM Skole.

3.1 Bidrag til utvikling av samarbeidsrelasjoner

En hoveddel av HØYKOMs prosjekter innebærer konkret samarbeid mellom offentlige aktører, enten i effektiviseringsøyemed eller i tilknytning til etableringen av tjenester som fordrer samarbeid – og hvor resultatet av samarbeidet for de impliserte partene er både økt kvalitet og større effektivitet i tjenesteproduksjonen. Hele 30 av de 40 hovedprosjektene som har fått bevilgning i 2003, har omfattet konkret samarbeid mellom flere enheter på samme forvaltningsnivå – eksempelvis flere kommuner. Andelen interkommunale samarbeidsprosjekter har økt sterkt i forhold til tidligere år, og programmet bidrar slik til etterspørselsaggregering. I tolv av de hovedprosjekter som har fått bevilgning i 2003, går samarbeidet også over mer enn ett forvaltningsnivå.

HØYKOM har i 2003 støttet flere prosjekter som omfatter samarbeid innen helse- og sosialsektoren. Prosjektene Teleradiologisk samarbeid i Helse Vest RHF, Sensitiv driftssentral for 4 kommuner i Vestfold, og Interkommunale pleie- og omsorgstjenester i Karasjok og Porsanger er tre gode eksempler på dette.

Videre har programmet fortsatt med å gi støtte til mer effektive løsninger for geodataforvaltning og samarbeid om stedfestet informasjon i "kart-Norge". Kostnader for dataforvaltning og vedlikehold går ned, tjenestekvaliteten øker og det skapes nye arbeidsmåter og muligheter for nye tjenester.

Flere statsetater: effektiv kartforvaltning og kartdistribusjon over bredbånd

I et omfattende prosjekt har Statens kartverk, NIJOS, Statens vegvesen, Direktoratet for naturforvaltning, NGU, Fylkesmannen i Hedmark, samt to kommuner, utviklet løsninger for enkel tilgang til nasjonale kartdatasett fra flere primærkilder. Bredbånd kan revolusjonere måten offentlig informasjon kan forvaltes og benyttes på. Statens kartverk og de andre store offentlige kartforvalterne har gjennom det ovennevnte prosjektet standardisert og tatt i bruk bredbånd for å gjøre det mulig å sammenstille og presentere data fra flere kilder og virksomheter i sann tid på en fleksibel måte. En bruker som ønsker ulike tematiske data over et geografisk område skal ikke behøve å lete opp alle aktuelle datakilder og selv sette dette sammen i et kart. Standardisering av grensesnitt skal gjøre det mulig å få de ønskede data presentert samlet på et felles kart uten større innsats og uten at en må forholde seg til hvor dataene kommer fra. Det som faktisk skjer i de løsningene som er utviklet, er at nettleseren i sann tid henter og sammenstiller data fra mange fysiske databaser, fordi de har definert et felles standardisert grensesnitt. Løsningene setter standard ikke bare for Norge, men har også satt standard for det internasjonale arbeidet på området. For brukerne innebærer dette et langt skritt på veien mot realisering av et virtuelt servicetorg-konsept. At informasjon fra mange kilder sammenstilles på brukernes premisser, utvisker grensene mellom virksomhetene og ansvarsforholdene. De involverte virksomhetene blir sammen ansvarlige overfor brukerne, noe som fordrer en felles tilnærming til informasjonskvalitet og andre betingelser for ytelsene.

En god del samarbeid om IKT-drift i geografisk nærliggende kommuner er også avstedkommet ved hjelp av støtte fra HØYKOM i 2003. Innen dette området ligger det åpenbare besparelser og gevinster for de involverte kommunene. Et annet område for funksjonssamarbeid mellom kommuner – og som har fått Høykom-støtte i 2003, er plan- og byggesaksbehandling. Smartkom-prosjektet i Stavanger-regionen er et av eksemplene på dette, Fosen.net-prosjektet er et annet.

Når det gjelder samarbeid mellom det offentlige og næringslivet, har flere av hovedprosjektene sentrale komponenter av bidrag fra næringslivet, eller er rettet mot at næringslivet som bruker av tjenestene skal oppleve en forbedring gjennom utnyttelse av høyhastighetskommunikasjon. Noen eksempler på dette er:

- Næringsportal i Karasjok og Porsanger, hvor portalen skal være et kommunikasjonsknutepunkt mellom de enkelte bedrifter, og mellom bedriftene og kommunene
- Sandefjord Bredbånd, hvor det er lagt til rette for bredbåndsaksess for næringslivet og publikum
- Digitale Gardermoregionen, med utvikling av næringslivet på Øvre Romerike som fokus.

Det er imidlertid få eksempler i HØYKOMs prosjektportefølje på at lokale private virksomheter i omfattende grad utnytter bredbånd kreativt til å utvikle/modernisere sine egne kjerneprosesser. Kun i 2 av de 40 hovedprosjektene som fikk midler under HØYKOM (NHD) i 2003, og i ett av de 27 HØYKOM Skole-prosjektene var privat næringsvirksomhet direkte involvert med medfinansiering og i samspill med de offentlige tilskuddsmottakernes utviklingsarbeid. Som vi ser av regnskapstallene, er andelen privat finansiering i prosjektene også gjennomgående lav i 2003 (5,2 %).

Et stort antall leverandører av bredbåndsteknologier og –utstyr er representert som leverandører til prosjektene. Andre typer virksomheter som har deltatt er programvareutviklingsmiljøer, lokale leverandører av audiovisuelt utstyr og antenner/master etc, servicepersonell (elektroingeniører, montører etc.), rådgivende ingeniører, integrasjons- og OU-konsulenter.

Distribuerte klasser

Gjennom dette prosjektet har Troms fylkeskommune siden oppstarten høsten 2002 gjort en rekke positive erfaringer i den distribuerte undervisningen innen videregående opplæring. I små fag er det ofte vanskelig å opprettholde et tilbud ved den enkelte skole. Det er ofte bare mulig å gi tilbudet på en skole, og elever i videregående skole har i det typiske distriktsfylke ikke lyst til å flytte til det sted hvor tilbudet gis. Resultatet blir ofte at klassene ikke blir store nok, selv om elevgrunnlaget i og for seg finnes. Dette fører både til et dårligere tilbud til ungdommene, og bedrifter i fylket med forskjellige kompetansebehov får i mindre grad enn ønskelig dekket sine behov. Troms fylkeskommune ønsket med dette prosjektet å utvikle tilbud for distribuerte klasser i fylket, hvor undervisning kan foregå fra en ressurskole i fylket, og via bredbånd tilbys til elever som fysisk fortsatt kan gå på de andre skolene. Prosjektet skulle i utgangspunktet bare involvere 3 - 4 av de videregående skolene i fylket, men våren 2004 er 9 skoler involvert. Syv av disse er i gang med distribuert undervisning gjennom fylkeskommunens interne bredbåndnettverk. Til tross for en rekke tekniske utfordringer, har prosjektet skapt et godt utgangspunkt for en effektiv utnyttelse av fylkeskommunens bredbåndnett.

3.2 Bidrag til utvikling av nye og bedre tjenester

Programmet har som mål å bidra til nye eller kvalitativt bedre tjenester til publikum og næringsliv. HØYKOM har etter Programstyrets oppfatning bidratt til etablering av en rekke nye tjenester og anvendelser innen offentlig sektor. Herunder bør også oppmerksomhet rettes mot de kvalitetsforbedringer som er muligjort innen helsevesenet, knyttet til digital samhandling mellom institusjoner (digital røntgenbildeutveksling og annen utveksling av medierik informasjon), men hvor mange mulige tjenester ennå ikke er satt i ordinær drift.

En stor andel av de hovedprosjekter som har fått tilskudd i 2003 har hatt som mål å etablere nye eller bedre tjenester til publikum eller næringsliv. Faktisk har så godt som alle prosjekter elementer av dette i sine målformuleringer. Særlig uttalte er disse i de kommunale satsingene, hvor karttjenester, og ulike typer brukerorienterte, selvbetjente løsninger fortsatt er blant gjengangerne.

Samlet sett har det vært stor kreativitet rundt nye tjenester og anvendelser blant de aktuelle søkerne til HØYKOM også i 2003.

Noen prosjekter som utvikler eller har utviklet nye tjenester og som har fått støtte fra HØYKOM i 2003 er:

- Ultranytt (Nasjonalt Senter for Fostermedisin) – undervisning av ultralydbrukere vha e-læring: fjernundervisningsportal for jordmødre og leger (kommer)
- Nettbasert høreapparatjustering (Midt-Norsk Helsenett) – vurdering av muligheter / kommer
- Nettbasert karttjeneste for Bergensregionen (Bergen kommune) – www.bergenskart.no
- Studentfilm (Høgskolen i Lillehammer) – www.studentfilm.no
- Digitalt filmarkiv (Norsk filminstitutt) - se <http://www.nfi.no/arkivbibliotek/digitalt.html> (tjeneste kommer i løpet av 1. halvår 2004)
- Næringsportal for næringslivet og kommunale myndigheter i Karasjok og Porsanger (kommer).
- Deichmanske bibliotek som digitalt flerbrukshus: multimediatjenester tilgjengelig for publikum (kommer)

3.3 Regionale grep

I økende grad er prosjektene i HØYKOM et resultat av samarbeid om søknader mellom flere kommuner eller for hele regioner. I 2003 er søknader fra søkergrupperinger med flere kommuner søkt prioritert foran søknader fra enkeltkommuner.

Det har i løpet av året vært dialog med fylkeskommunale initiativer til aggregering av etterspørsel i hele fylker, herunder Troms, Finnmark og Agder-fylkene. Erfaringer fra disse initiativene vil nå oppsummeres og videreformidles, i samarbeid mellom HØYKOM og Kommunenes sentralforbund.

Regionale samarbeidsprosjekter har vært spesielt fokusert i 2003, og dette har ført til lovende satsinger i flere mindre regioner. Noen eksempler på slike prosjekter er:

- Det Digitale Trøndelag (DDT): et omfattende prosjekt med 7 kommuner og 2 fylkeskommuner, med fokus på ehandel, bedre tilgang til offentlige tjenester og bruk av sikkerhetsmekanismer som PKI.
- Fosen.net: 8 kommuner på Fosen-halvøya i et omfattende prosjekt med fokus på samarbeid om tilgjengeliggjøring av offentlige tjenester på nett, byggesaksbehandling og PKI. Fosen.net samarbeidet med DDT i det som er definert som et felles fyrtårn under Høykom.
- VA-nett – Breibånd til skoler i Vest-Agder (Fylkesmannen i Vest-Agder): et forprosjekt for å initiere et samarbeid mellom skoleeiere om internett-tilknytning og tilgang til bruk av digitale medier på nett.
- Agder Breibåndslaboratorium (Aust- og Vest-Agder fylkeskommuner): regionalt initiativ for å bygge opp kompetanse om bredbånd og –anvendelser, med kommunene som målgruppe.
- Interkommunalt samarbeid i Mosseregionen (Rygge kommune m.fl.): forprosjekt/planlegging av et mer omfattende samarbeid i regionen.
- IKT-Follo (fyrtårnprosjekt i regi av Follorådet): interkommunalt samarbeid i regionen, med bl.a. felles plan- og byggesaksbehandling.

3.4 Erfaringsspredning og veiledning

Erfaringsspredning og læring om bredbåndsanvendelser står sentralt i HØYKOM. Programmets informasjonsarbeid er i stor grad basert på å spre erfaringer og god praksis fra prosjektporteføljen – gjennom rapporter, brosjyrer, foredrag, fagartikler og henvisninger til ulike prosjekter. I kapittel 2.2 er redegjort for noen sentrale kunnskapsdannelses tiltak i 2003.

Programmet deltok med innlegg eller stands ved 10-12 ulike arrangementer i løpet av 2003. Deltakelse i den faglige debatten bl.a. gjennom innlegg i media har også prioritet. Noen artikler er nevnt i vedlegg 4.

Mot slutten av 2003 ble fyrårskonseptet også utformet, hvor et titall prosjekter er tenkt profilert spesielt med tanke på å formidle suksesshistorier og god praksis til nye miljøer.

Det viktigste erfaringsspredningsarbeidet foregår likevel i regi av prosjektene selv. Det er imidlertid en utfordring å få prosjektene til å spre egne erfaringer ut over egen virksomhet eller etat. En del av hovedprosjektene har hatt som mål eller har eksplisitt uttrykt at det innenfor rammen av prosjektene skal iverksette tiltak for å spre erfaringer vunnet i tilknytning til prosjektarbeidet. I økende grad har programmet eksplisitt forutsatt dette i de kontrakter som inngås med søkerinstitusjonene som får tilskudd.

Det nasjonale kompetansesenteret for bredbåndsanvendelser ble etablert ved høyskolene i Lillehammer og Alta i 2002. Senteret er videreført i 2003, og er etter en evaluering (av konsultselskapet Ekebacka Konsult) gitt en bevilgning til videre drift også i 2004. Som en del av Kompetansesenterets mandat hører videreføringen av den nettbaserte veiledningstjeneste for bredbåndsanvendelser, HØYVIS (www.hoyvis.no) som ble etablert av HØYKOMs programsekretariat i august 2001. For mer informasjon om Høyvis' virksomhet og aktiviteter, se rapporten Resultatvurdering av veiledningstjenesten for bredbåndsanvendelser og HØYKOMs rådgivernettsverk (Ekebacka Konsult AB) fra oktober 2003 under www.hoykom.no, menyvalg FAGSTOFF > DOKUMENTER, eller se nettstedet www.hoyvis.no. I 2002 ble det etablert et nettverk av IKT-konsulenter, ca 50 såkalte HØYKOM-rådgivere. Hensikten var å bidra til å møte behovene for veiledning og kompetanse i bl.a. kommunale prosjekter over hele landet. Det viste seg imidlertid vanskelig å finne en forretningsmessig funksjonell modell for et slikt nettverk, og det viste seg dessuten å være en utfordring å opprettholde den nødvendige distanse og uavhengighet mellom konsulenter/rådgivere og sekretariat. Som konsekvens av evalueringen til Ekebacka og den

IKT-samarbeid mellom kommuner

Bredbånd gir muligheten til å organisere IKT-driften i kommuner og virksomheter på nye måter. Bredbånd gir også tilgang til eksterne ressurser på en måte som er likverdig med å ha dem i eget lokalnett. Dette gjør behovet for lokale investeringer mindre, og dyre investeringer kan utnyttes bedre. For arbeidstakerne vil arbeidsmiljøet bli mer faglig utfordrende og interessant, og det blir lettere å holde på arbeidskraften i distriktene. Eksempelvis vil skoler kunne dele database- og videoservertorer i et felles driftssenter. Tilgjengelighet og oppetid blir gjerne også bedre, i og med at institusjonene sammen får muligheten til å bekoste en mer profesjonell driftsløsning som ville falt for dyr for den enkelte. Svært mange steder i Norge er felles IKT-drift noe som står høyt på dagsorden når det skal argumenteres for bredbåndsinvesteringer. Noen hevder at innsparingene i redusert utstyrsbehov og sentralisert drift kommer raskt. Bredbånd mellom kommunene åpner ikke bare for sentralisering av driftsfunksjoner og tilgang til nettressurser, det åpner også for helt nye tjenester. I en del regioner legges for eksempel vanlig telefoni over på nye IP-baserte regionale bredbåndsnett. Beparelsene i reduserte tellerskritt-kostnader kommer raskt når telefontrafikken mellom institusjonene i en større region tas hånd om av kommunene selv. For mange interkommunale bredbåndssatsinger er denne bredbåndsanvendelsen blant de klart viktigste begrunnelsene for å etablere egen bredbåndsinfrastruktur i regionen. For mange kommuner er også et interkommunalt samarbeid en forutsetning for at en skal ha grep om IKT-utviklingen. Kompetanse, etterspørselstyngde og profesjonalitet er stikkord her. For en liten kommune kan det være en stor utfordring å stå alene i arbeidet med å utforme kravspesifikasjoner og anbudsdokumenter for de robuste kommunikasjonsløsninger som morgendagens forvaltning og tjenesteyting vil være stadig mer avhengig av.

påfølgende drøfting i Programstyret om ulike alternativer, ble nettverket i desember 2003 avviklet som HØYKOM-initiativ.

HØYKOM-programmets eget informasjonsnettsted www.hoykom.no har høy popularitet hos målgruppene, og blir ofte referert til. Nettstedet har i 2003 hatt 4-5.000 besøkere pr måned, og er blitt en stadig viktigere informasjonskanal for programmet. Mange miljøer har gitt uttrykk for at de to nettstedene www.hoyvis.no og www.hoykom.no er sentrale ressurser i den nasjonale bredbåndssammenheng.

De årlige prosjektledersamlingene har en viktig funksjon i erfaringsformidlingssammenheng. Her har prosjektledere i pågående og nylig oppstartede prosjekter kommet sammen og utvekslet ideer og nyttige erfaringer, og etablert et større faglig nettverk til hjelp i det videre arbeidet. Prosjektledersamlingen i 2003 ble avholdt i Oslo i oktober, med 40 deltagende hovedprosjekter. Hovedfokus under samlingen var nettopp erfaringsformidling og presentasjonsutfordringer. Prosjektledere fra HØYKOM Skole-prosjektene deltok ikke på denne samlingen, men skal ha et eget arrangement i juni 2004.

Som en del av oppdraget under HØYKOM Skole-delprogrammet har HØYKOM tatt initiativ til en større utredning om skolens fremtidige behov for bredbånd. En arbeidsgruppe av pedagoger og skolefaglige ressurspersoner fremla i juni 2003 utredningen Skole for digital kompetanse – som programmet har distribuert til alle landets skoleledere og skoleeiere. Rapporten setter ambisiøse mål og gir retning for den bredbåndssatsing som synes nødvendig i skolene.

3.5 Fordeling i forhold til prioriterte områder

For HØYKOM har følgende områder vært prioritert i 2003 – som i 2002:

- Helse- og omsorgstjenester med særlig fokus på telemedisin og tjenesteyting i lokalsamfunnet
- Skole, utdanning og opplæring både i forhold til privatpersoner, offentlig sektor og næringsliv med særlig fokus på interaktiv, og nettbasert læring og kompetanseutvikling
- Kommunal forvaltning og tjenesteutvikling
- Produksjon av innhold for bruk over bredbånd
- Utprøving av sikkerhetsmekanismer
- Utvikling av effektive veiledningstjenester
- Tiltak som bidrar til aggregering av etterspørsel
- Prosjekter i Finnmark

Alle prioriterte områder er godt ivaretatt gjennom de disposisjoner som er gjort i 2003. Anvendelser innen helse og skole/utdanning dominerer prosjektporteføljen, sammen med driftssamarbeid og tjenesteutvikling innen kommunale oppgaver utenom skolen.

HØYKOM har også i 2003 støttet prosjekter hvor bruk av videokonferanseløsninger til ulike formål (møtevirksomhet, konsultasjoner, behandling/tilsyn, undervisning, samarbeid mellom elever og mellom arbeidstagere) i offentlig sektor, står sentralt. HØYKOM har til en viss grad også bidratt til å stimulere utvikling av nytt innhold og utprøving av nye pedagogiske konsepter og løsninger innen skole- og utdanningssektoren. Med HØYKOM Skole har fokus på dette området økt. Videre er det i 2003 gitt en del støtte til tilrettelegging for formidling av digital film. Digitalt, multimedialt innhold har blant annet et stort potensiale innen skole og utdanning, samt som utgangspunkt for tjenester til forbrukermarkedet.

Det er igangsatt to større prosjekter som adresserer anvendelse av sikkerhetsmekanismer (Lånekassens PKI-satsing og DDT-/fosen-prosjektet).

Som omtalt ovenfor er det i 2003 gitt støtte til en rekke prosjekter hvor aggregering av etterspørsel er et tema. Fortsatt er det imidlertid et stort utviklingspotensial på området. Det er tatt initiativ til spredning av beste-praksis på dette feltet, bl.a. gjennom et samarbeid med Kommunenes sentralforbund om fylkeskommunens mulige roller i denne sammenheng.

Det er tildelt midler til en lang rekke Finnmark-prosjekter, og fylket troner nå blant de med størst bevilgninger fra HØYKOM-programmet.

I henhold til tildelingsbrevet fra NHD skal HØYKOM vurderes ut fra følgende kriterier:

- Antall regionale prosjekter der offentlige etater og/eller private aktører i flere kommuner er involvert.
- Antall prosjekter hvor privat næringsvirksomhet er involvert i samspill med offentlige virksomheter.
- Antall fyrårnprosjekter med nasjonal interesse.
- Geografisk spredning av bredbåndsanvendelser som følge av tilskuddsordningen.

For de 40 bevilgninger til hovedprosjekter HØYKOM har gitt i 2003, har 23 prosjekter vært større regionale prosjekter hvor aktører over flere kommuner har vært involvert.

Private virksomheter har i kun 2 av de 40 hovedprosjektene, og i 3 av de 19 forprosjektene/spesielle tiltakene, vært tungt og direkte involvert. Under Høykom Skole har private innslag vært ubetydelige. Det er fortsatt en utfordring å få mobilisert prosjekter hvor privat næringsliv deltar som brukere og partnere i prosjekter på etterspørselssiden. De private bedrifter som deltar i Høykom-prosjektene er i all hovedsak partnere på utviklings- og tilbudssiden.

Noen av bevilgningene i 2003 kan ha potensial i seg til å sette standard for andre distrikter eller virksomheter. Således kan de karakteriseres som fyrårn eller prosjekter av nasjonal interesse. Her bør særlig trekkes fram de ti utvalgte fyrårnprosjektene:

- Helse Finnmark Helseforetak: Alta-modellen innen distriktsmedisin – helsetilbud til distriktene: hvordan flytte informasjon og spesialistkompetanse til et sted nær pasienten, og ikke omvendt.
- Helse Midt-Norge RHF: Distribuert granskning av røntgenbilder – demonstrasjon av nytteverdi av digital røntgen og distribuert granskning over nett.
- Fylkesmannen i Troms: ProjectLink – prosjektbasert læring og multimedia.
- Kvinesdal videregående skole: Storyline verktøykassa – digitale læringsarenaer i skolen.
- Et samarbeid mellom mange distriktskommuner med spredt bosetning: Midt i Norden – distriktenes læringsnettverk.
- To fylkeskommuner og 15 kommuner i Trøndelag: DDT (Det Digitale Trøndelag) og Fosen.net – et prosjekt med vekt på ehandel, byggesak og andre kommunale tjenester til publikum.
- Statens kartverk og flere statsetater med nasjonalt geodataansvar: GeoPortal - en videreføring av Geodata på nett – et prosjekt for å effektivisere statlig geodataforvaltning og gi mer brukerorienterte offentlige tjenester.
- FAR-programmet (Stavanger, Sola, Sandnes og Randaberg): Smartkom - bedre interaksjon mellom innbyggere og kommunale tjenester, gjennom interkommunalt IKT-samarbeid.
- Follorådet (6 Akershus-kommuner): IKT Follo – utstrakt interkommunalt samarbeid om IKT-drift og IKT-tjenesteutvikling.
- Sandefjord kommune: Sandefjord Bredbånd - formidling og kompetanseoverføring: hvordan kan en kommune bidra til at innbyggere og næringsliv får bedre tjenester.

Noen andre prosjekter som har fått bevilgninger i 2003, og som vil kunne komme til å ha nasjonal og generell interesse, er:

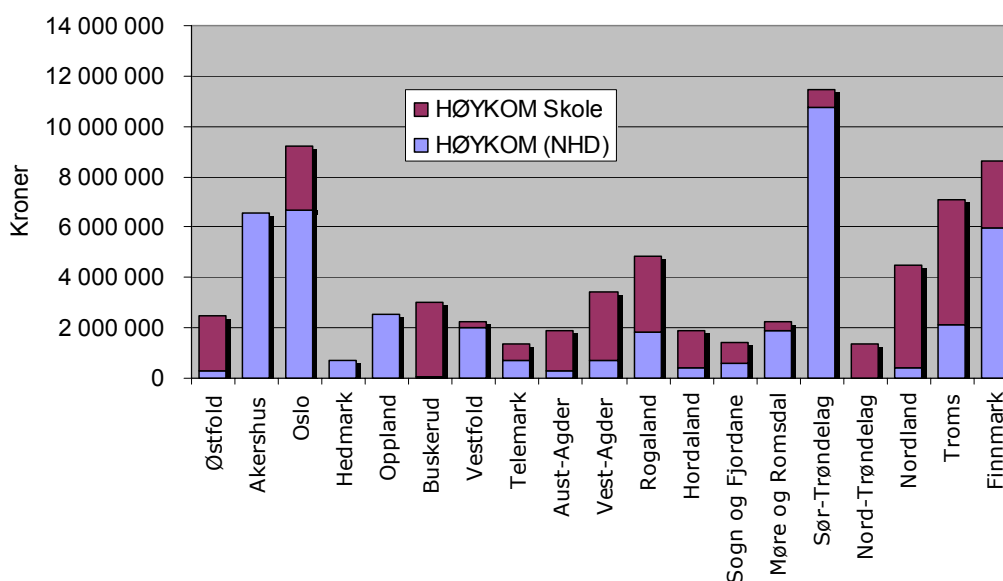
- Lillehammer, Gausdal og Øyer kommuner: ”3-1 prosjektet – 3 kommuner, hva kan vi klare oss med en av?” – effektivisering av tjenesteproduksjon i tre kommuner, basert på anvendelse av bredbånd.
- Digitale Gardermoregionen: en storstilt satsing på næringsutvikling og mer effektive offentlige tjenester gjennom et utstrakt IKT- og utviklingssamarbeid mellom 6 Romerike-kommuner.
- Norsk filminstitutt: Digitalt filmarkiv – tilgjengeliggjøring av multimedieinnhold, slik som kortfilmer, informasjonsfilmer, spillefilmer og historisk materiale – med betalingsløsning.
- Deichmanske bibliotek: Deichman som digitalt flerbrukshus: biblioteket som tilrettelegger for brukernes kreative bruk av IKT-løsninger og multimedia.
- Deichmanske bibliotek: Kinoteket – ekino på bibliotekfilialen: en prototyp på en nasjonal nettbasert tjeneste for små digitale kinoer og formidling av digitalt filmmateriale.
- Helse Midt-Norge RHF: Prosjekt ambulanserbåt: hvordan benytte telemedisinske løsninger i mobile enheter som utsettes for store fysiske påkjenninger.
- Troms fylkeskommune: Distribuerte klasser: fleksible opplæringstilbud innen videregående opplæring, tilpasset den enkeltes behov og livssituasjon.
- Vest-Agder fylkeskommune: DialektXperten – fra e-ressurs til ”nasjonal dialektdugnad” og medierik elæring i laboratoriefaget.
- Antropologisk film på bredbånd: utvikling av krevende innhold og økt bredbåndsbbruk i videregående skole, lokalt og nasjonalt.

Fra høsten 2003 har den nye HØYKOM Skole-satsingen påvirket programmet i retning av større vekt på gjennomføring – i og med at tildelingskriteriene under denne ordningen kun tillater hovedprosjekter, og at en del av budsjettammen går til prosjekter hvor tilknytning eller etablering av bredbåndsinfrastruktur står i fokus. De faglige resultatene fra HØYKOM Skole rapporteres i en egen rapport. Det er samlet for 2002 og 2003 igangsatt i alt 58 prosjekter under dette delprogrammet, hvorav flere svært omfattende fylkeskommunale satsinger (videregående skole).

Når det gjelder geografisk spredning av bredbåndsanvendelser som følge av HØYKOM-programmet, kan det være vanskelig å si noe entydig om dette. Alle fylker har mottatt bevilgninger i 2003 – men med noe av de samme systematiske skjevheter mellom fylkene som for tidligere år. Vi ser av figur 1 (neste side) at spesielt Sør-Trøndelag, Troms og Finnmark (som tidligere år) har fått stor uttelling, mens Nord-Trøndelag, Telemark, Sogn og Fjordane og Hedmark har levert få søknader og derved også fått få bevilgninger i 2003.

HØYKOM har helt siden oppstarten i 1999 mottatt svært mange søknader særlig fra fylkene Troms, Sør-Trøndelag og Hordaland. For hele programperioden 1999-2003 ligger fylkene Sør-Trøndelag, Finnmark og Troms på topp – sammen med Oslo. Det må her bemerkes at prosjektene i statistikken er ført på det fylket hvor prosjektansvarlig institusjon er hjemmeværende. Dette gir noe misvisende tall, siden prosjektene i realiteten ofte er et samarbeid mellom aktører i flere fylker - eller kan munne ut i tjenester som er tilgjengelig for hele landet. For eksempel er en del av de telemedisinske prosjektene i regi av Nasjonalt senter for telemedisin i Tromsø, satsinger som bidrar til anvendelser i helseinstitusjoner over hele landet. Videre får mange statlige sentrale satsinger adresse Oslo, selv om løsningene blir implementert i hele landet.

Figur 1: Bevilgninger fra HØYKOM i 2003: fylkesvis fordeling

3.6 Strategiske tiltak, nettverksbygging

HØYKOM har gjennom sin søknadsbehandling bidratt til at fagmiljøer blant tilskuddsmiljøene utvikler et tettere samarbeid. I flere sammenhenger er tilskudd gitt med helt spesifikke betingelser om at det dras nytte av erfaringer i et annet eller flere andre pågående prosjekt.

Det ligger for øvrig i de typiske HØYKOM-prosjektene karakter at de gjerne involverer flere aktører. Ved hjelp av bredbånd blir ofte deler av kjernevirksomheten hos aktørene tettere knyttet sammen i felles IT-løsninger, for å muliggjøre en tettere og mer effektiv samhandling. Konkrete bredbåndsanvendelser mellom parter skaper følgelig en tett integrasjon og krever gode strukturer, samarbeidsmodeller og innbyrdes ansvarsavklaringer.

HØYKOM har i 2003 befestet sin rolle som ressurscenter på området bredbånd og bredbåndsanvendelser. Ved etableringen av Kompetansesenteret for bredbåndsanvendelser ble HØYKOMs veiledningsbestrebelse institusjonalisert, også slik at det ble lagt grunnlaget for en mulig videreføring av dette arbeidet også etter en fremtidig programavslutning.

Det har også i 2003 kommet svært mange henvendelser til programmet, og gjennom den kjennskap til god praksis, den informasjon og de generelle råd som har vært gitt, har HØYKOM både virket normerende og bidratt til at det knyttes bånd mellom ulike satsinger og initiativer rundt om i landet.

HØYKOM er et tverrsektorielt instrument, og står således på en måte i en særstilling. HØYKOM kan gi tilskudd på tvers av sektorer og forvaltningsnivåer, og knytter ofte søkere fra ulike sektorer sammen i selve søknadsarbeidet. HØYKOM har ikke desto mindre et klart behov for å samvirke med de satsingene som foregår i sektorene, kanskje særlig innen skole/utdanning og innen helsesektoren. I STEPs evaluering av Høykom (se nedenfor) pekes på at samordningen mellom sektorspesifikke utviklingsatsinger og HØYKOM-programmet kan bli enda bedre. Det er innen sektorenes store satsinger at den egentlige bredbåndsutviklingen skjer - men da gjerne som uuttalte deler av mer generelle IKT-tiltak eller som implisitte elementer i eller konsekvenser av reformer eller andre tiltak.

For HØYKOM har det vært viktig å være i dialog med sektorene om de operative grepene for å nå målene under eNorge 2005-planen. I tråd med dette har HØYKOM i 2003 hatt en løpende dialog med tilstøtende organer og initiativer i andre sektorer, slik som Post- og teletilsynet, KITH, Uninett, NST og KS. HØYKOM har deltatt i Samferdselsdepartementets arbeidsgruppe for veiledning om bredbånd og fremføringsveier i kommunene, og har deltatt i mange ulike arrangementer.

3.7 HØYKOM-programmet evaluert

HØYKOM-programmet ble høsten 2003 evaluert av STEP, på oppdrag fra Forskningsrådet. Evalueringsrapporten *Bredt bånd i tynn tråd?* forelå i januar 2004, og er tilgjengelig bl.a. på STEPs og på HØYKOMs nettsted.

Evalueringsrapporten ser på programmet gjennom perioden 1999–2003, og ser både på programmet i seg selv og på HØYKOM som del av den norske bredbåndspolitikken. Programmet har ifølge evalueringen virket godt og oppnådd mye. Det har resultert i nye og forbedrede tjenester og høyere effektivitet i de sektorer som har fått tilskudd. Addisjonaliteten har vært god – for hver krone HØYKOM har tildelt i støtte, er det utløst 1,33 kr som ellers ikke ville blitt benyttet til bredbånd eller bredbåndsanvendelser. Ifølge STEP har det vært vanskeligere å se at de enkelte prosjekter har ført til bedre bredbåndstilbud - dog med visse unntak. STEP anbefaler at HØYKOM videreføres, men at det videreutvikles slik at både utviklingsmålet og utbredelsesmålet får prosjektmekanismer som er mer spesialisert for de to oppgavene. Evalueringsrapporten peker også på utfordringene med kompetansefunksjonene, og utfordringer knyttet til samordning og ulike design mellom sektorenes satsinger. Det anbefales at programmet knyttes tettere til Forskningsrådets øvrige virksomhet på innovasjonsområdet.

4 Drift og informasjon 2003

4.1 Organisering og administrering

Til støtte for Programstyrets virksomhet har Forskningsrådet for denne tilskuddsordningen engasjert et programsekretariat med sin programkoordinator i ekstern institusjon – konsulentfirmaet Scandpower Information Technology AS - i en kontrakt frem til 01.05.2005. Dette sekretariat har hatt de administrative oppgavene med å utlyse, innstille, kontraktfeste, forvalte og føre regnskap for alle tilskuddsprosjektene. Beslutninger om tildelinger til prosjekter ligger i programstyret, mens alle sekretariatsfunksjonene er ivaretatt av den eksterne institusjonen, herunder administrative og operative støttefunksjoner, nødvendig kontorplass, telefon, porto m.v. - som avtalt i kontrakt.

Løpende arbeid er lagt til programsekretariatet, som ledes av programkoordinatoren. I tillegg til programsekretariatets oppgaver i henhold til standard retningslinjer for Forskningsrådet og de ovenfor nevnte forvaltningsmessige oppgaver, skal programsekretariatet også assistere med nødvendig veiledning av søkere og mottakere av tilskudd.

Forskningsrådet har i henhold til retningslinjene for eksterne programsekretariater oppnevnt fra sin administrative stab en Kontaktperson for den nødvendige administrativ assistanse og samvirke.

All skriftlig korrespondanse vedrørende de enkelte søknader stiles til Norges forskningsråd og adresseres til programsekretariatet. Søknader og andre henvendelser er her blitt journalført på normal måte. Det er etablert et programarkiv i henhold til retningslinjene i Forskningsrådets DOKSY-system.

4.2 Programstyret

Det har vært avholdt 6 møter i HØYKOMs programstyre i 2003. For en fullstendig liste over programstyrets møter og saker, vises til vedlegg 3.

Ved etableringen av programstyret for HØYKOM var en omhyggelig med å velge deltakere med ulik bakgrunn, herunder fra ulike landsdeler og fra ulike forvaltningsnivåer. Ved introduksjonen av den særskilte satsingen HØYKOM Skole høsten 2002 ble det dessuten innlemmet to personer med skolefaglig forankring. I 2003 har programstyret hatt følgende sammensetning:

- Direktør Jon Blaalid, Statskonsult (styreleder)
- Fylkeskartsjef Tore Bø, Statens kartverk Telemark
- Fylkesmann Oddvar Flæte, Sogn og fjordane
- Direktør Marit Schønberg, Kommunenes sentralforbund
- Jordmor Nina Schmidt, Alta kommune
- Markedssjef Trude Arnesen, Maihaugen – Lillehammer
- Pedagogisk leder Janet Bjørk, Frydenlund vgs - Narvik
- Underdirektør Petter Korseth, Læringscenteret – Oslo

Observatører til programstyret:

- Rådgiver Nils Gulbrandsen, Nærings- og handelsdepartementet
- Seniorrådgiver Jan-Peter Strømsheim, Utdannings- og forskningsdepartementet

I tillegg har følgende personer deltatt som observatører på Programstyrets møter:

- Rådgiver Elin Bø Elgsaas, Forskningsrådets kontaktperson

og fra HØYKOMs programsekretariat:

- Programkoordinator Gjermund Lanestedt
- Seniorrådgiver Thor Mogen
- Seniorrådgiver Knut Adolphson (sporadisk)

Avdelingsleder Anne-Lise Hilmen, Norges forskningsråd, har deltatt i møtene ved spesielle anledninger.

4.3 Samrådsgruppen

Samrådsgruppens mandat er å prioritere satsingsområder for tildeling av tilskudd, gi synspunkter vedrørende eventuell samordning mot andre tiltak i sektorene, samt gi synspunkter på programmets resultater. Samrådsgruppens møter har således vært viktige for den strategiske innretningen for HØYKOM-ordningen, og har gitt programstyret de nødvendige føringer for det operative arbeidet.

Samrådsgruppen har i 2003 hatt 4 møter. For en fullstendig oversikt over møter og saker behandlet i Samrådsgruppen, vises til oversikt i vedlegg 2.

Samrådsgruppen har i 2003 hatt følgende deltagelse/sammensetning:

- Eivind Jahren, Nærings- og handelsdepartementet (leder)
- Rolf Borgerud, Arbeids- og administrasjonsdepartementet
- Vidar Jensen / Odd Grønvold, Kommunal- og regionaldepartementet
- Jan Peter Strømsheim, Utdannings- og forskningsdepartementet
- Alf-Petter Tenfjord / Hans Einar Nerhus, Samferdselsdepartementet
- Hilde Brodahl, Miljøverndepartementet
- Finn Mølmen, Kultur- og kirke departementet
- Inger Elisabeth Kvaase, Sosial- og helsedirektoratet
- Nils Gulbrandsen, Nærings- og handelsdepartementet
- Svein Erik Wilthil, Kommunenes sentralforbund
- Elin Bø Elgsaas, Norges forskningsråd
- Gjermund Lanestedt, Forskningsrådet (sekretær) (fra 2003)

4.4 Sekretariat

HØYKOM er etablert med en ekstern sekretariatsfunksjon. Forskningsrådet har hatt en avtale med Scandpower Information Technology AS om denne sekretariatsfunksjonen for 2003 (som for de fire forutgående årene), etter en anbudskonkurranse. Sekretariatet har i 2003 utført drøyt 4 årsverk for å administrere HØYKOM og HØYKOM Skole. I tillegg er det kjøpt inn noe ekstern bistand på spesielle områder.

Programsekretariatets oppgave er blant annet å koordinere programmets aktiviteter, informere og markedsføre ordningen, ha ansvaret for den økonomiske oppfølgingen av prosjektene, samt utbetale støtte i henhold til regnskapsrapporter fra prosjektene. Programsekretariatet ledes av en programkoordinator. Siden 01.04.2000 har Gjermund Lanestedt vært programkoordinator. I 2003 har sekretariatet dessuten bestått av rådgiverne Thor Mogen, Knut Adolphson og Kjell Hansteen, og

med Anne Næsje som ansvarlig for økonomioppfølging og sekretærfunksjoner. I tillegg har et par andre Scandpower-konsulenter vært inne i kortere perioder som ressursforsterkning.

4.5 Prosjektledersamlinger

Slik det ble arrangert prosjektledersamlinger i Trondheim i 1999, i Oslo 2000 og i Bergen i 2001, og på Lillehammer i 2002, ble det også i oktober 2003 (Oslo) arrangert en samling for HØYKOM-prosjektene prosjektledere. Et 40-tall prosjekter var representert på samlingen, som ble arrangert i samarbeid med Kompetansesenteret for bredbåndsanvendelser. I tillegg til å presentere hovedresultater i prosjektene, var det fokus på formidlingsutfordringer.

Alle innlegg og prosjektpresentasjoner under ovennevnte samlinger er tilgjengelige på www.hoykom.no eller www.hoyvis.no.

4.6 Samarbeid med andre program og tiltak

I forarbeidene til HØYKOM ble det fremhevet at programmet skulle samarbeide med en rekke igangværende tiltak og virksomheter. Det er også forutsatt at HØYKOM skal understøtte Regjeringens handlingsplan for bredbåndskommunikasjon som ble fremlagt i oktober 2000. Senere har samme forutsetninger vært gitt i forhold til eNorge 2005-planen.

I 2003 har særlig disse kontaktene vært viktige:

- Løpende kontakt med oppdragsgiver-departementene; NHD og UFD
- Kontakt mot sektordepartementene KR D, AAD, SD og mot Sosial- og helsedirektoratet og Kommunenes sentralforbund.
- Kontakt med Uninett om HØYKOM Skole og søknadsvurderinger
- Kontakt med øvrige relevante fagmiljøer, slik som Post- og teletilsynet, KITH og Nasjonalt senter for telemedisin
- Kontakt med leverandørene/aktørene, og med bransjeorganisasjonene IKT-Norge og Abelia.

4.7 Søkerkontakt

Fra de første kontaktene med antatt potensielle søkermiljøer allerede høsten 1998, har det vært en stadig bredere kontakt mot ulike offentlige virksomheter over hele landet som har vist interesse for tilskuddsordningen. Særlig de siste to årene – 2002 og 2003 – har HØYKOM blitt kjent som ordning over hele landet. Dette har til dels sammenheng med at de andre ordninger som tidligere eksisterte, er opphørt eller redusert i omfang. Det har også en klar sammenheng med den betydelige budsjettøkning HØYKOM har hatt. Gjennom 2003 har det vært en jevn pågang av potensielle søkere, og antall søknader behandlet både i 2002 og 2003 overstiger langt det samlede antall for årene 1999-2001. Det har også vært et betydelig antall møter med potensielle søkermiljøer, og en rekke besøk til eller oppfølgingsmøter med pågående prosjekter.

Det er registrert et stort behov for veiledning med hensyn til utforming og gjennomføring av prosjekter, valg av løsninger og teknologi, langt ut over det som programmet har hatt ressurser eller mulighet til å tilby. Dette er særlig en utfordring i forhold til programmets overordnede mål om å stimulere til læring og kompetanseutvikling i bruk av avansert informasjons- og kommunikasjonsteknologi i alle deler av landet.

Etableringen av Kompetansesenteret for bredbåndsanvendelser i Lillehammer og Alta har vært et ledd i å håndtere dette. Kompetansesenteret har hatt en økende pågang fra kommuner og andre som har hatt spørsmål knyttet til bredbåndsutbygging og bredbåndsanvendelser – herunder også fra søkere ifb med utlysningene i 2003.

4.8 Informasjonstiltak og resultatspredning

HØYKOM har etablert et eget web-sted (www.hoykom.no). I første omgang formidles her informasjon fra programforvaltningen, aktualitetsstoff i form av notiser og pekere til artikler i den elektroniske nyhetspressen og noe fagstoff.

Den løpende publiseringen på www.hoykom.no og samarbeidet med HØYVIS' nettbaserte veiledningstjeneste har vært prioriterte informasjonstiltak.

HØYKOM-programmet har utgitt en rapport som beskriver case for kommunale bredbåndsgrep, og en rapport om erfaringer med tynne terminaler i skolen. På oppdrag fra HØYKOM har ECON i et forprosjekt sett nærmere på gevinster og nytter av bredbånd i kommunene. Videre er det i en undersøkelse utført av Rogalandsforskning redegjort for den langsiktige effekten av en del av programmets tidligste prosjekttilskudd.

Under HØYKOM Skole ble det i 2003 i regi av en egen arbeidsgruppe utredet hva som vil være de pedagogisk motiverte behov for bredbånd innen grunn- og videregående skole. Denne utredningen Skole for digital kompetanse, er blitt bredt distribuert og er blitt meget godt mottatt blant skoleeiere og skoleledere. Selv om rapporten er svært ambisiøs når det gjelder anbefalt bredbåndskapasitet til skolene, gir den gode anvisninger og setter retning for IKT-utviklingsarbeidet i skolen.

Disse og andre fagrapporter som beskriver kunnskapsgrunnlaget, er redegjort for i kapittel 2.2.

Programsekretariatet har stått for en rekke artikler i fagpressen gjennom programmet. I tillegg har det vært et stort antall oppslag i lokale medier i forbindelse med de konkrete prosjekresultatene, lanseringer m.v.

Videre har HØYKOM deltatt på en rekke konferanser og seminarer, og således bidratt til å markedsføre ordningen og formidle viktige resultater og erfaringer på området.

Programstyret vedtok i 2003 å øremerke en del av bevilgningen i 2003 og 2004 til en såkalt fyrtårnsatsing. Gjennom en kampanjepreget lansering av et titall prosjekter vil HØYKOM spre erfaringer og modeller, beskrive god praksis og omtale av ”ledestjerner” for nye prosjekter. Til kampanjen hører bl.a. et eget nettsted, en egen grafisk profil, omtale i medier, egne nyhetsbrev, videoproduksjoner m.v.

Vedlegg:

1. Prosjektportefølje, geografisk sortert 1999-2003
2. Samrådsgruppens møter og saker 2003
3. Programstyrets møter og saker 2003
4. Programmets publikasjoner, artikler m.v. 2003

Vedlegg 1

Geografisk sortert - prosjekter 1999-2003, med bevilgning

HØYKOM-BEVLIGNINGER: FYLKESVIS FORDELING

Prosjektnr 1000-1999=HØYKOM (NHD)

Prosjektnr 2000-2999=HØYKOM Skole (UFD)

	<u>1999-2003</u>
Østfold	
1004/240 Anvendelse av høyhastighetskommunikasjon i lokalsamfunnprosjektet "IT-byen Halden" (2 400 000
1205/240 Bredbånd på Hvaler (forprosjekt) (Hvaler kommune)	200 000
1267/240 Læring på nett i Østfold: geografi (Halden videregående skole)	423 964
1335/240 Bredbånd og nettverksbygging i et interkommunalt perspektiv (Smaalensveven)	300 000
1423/240 Kommunale tjenester via høyhastighetskommunikasjon (Aremark kommune)	199 753
1455/240 Interkommunalt samarbeid i Mosseregionen basert på bredbånd (forprosjekt) (Rygge kor	300 000
2049/240 Det interregionale elektroniske klasserom - utbygging av bredbånd til alle skolene i Indre	910 000
Sum	4 733 717
Akershus	
1048/240 HØYKOM web (HØYKOM)	122 820
1049/240 Prosjektledersamling '99 (HØYKOM)	39 638
1050/240 Tilgjengeliggjøring av høyhastighetskommunikasjonfagstoff (HØYKOM)	199 270
1054/240 Prosjektledersamling 2000 (HØYKOM)	62 728
1055/240 Erfaringsinnsamling HØYKOM (HØYKOM)	591 598
1099/240 Utprøving av rehabiliteringstjenester for hjerne- og ryggmargsskadde over bredbånd (forp	330 000
1137/240 Bredbånd - Hele Østlandet på nett? (forprosjekt) (Østlandssamarbeidet)	100 000
1149/240 Mer liv i en forstadskommune (forprosjekt) (Vestby kommune)	132 071
1159/240 Forprosjekt- og prosjektledersamling 2001 (HØYKOM)	113 870
1172/240 Høyforbruk - forbrukerbehov som utgangspunkt for offentlig etterspørsel og markedstilbu	299 113
1199/240 Tuntresamling for HØYKOMs samrådsgruppe (HØYKOM)	75 000
1203/240 Utvikling av en bredbåndspedagogikk innen høyere utdanning (Universitetsstudiene på K;	255 139
1310/240 Utprøving og etablering av rehabiliteringstjenester for hjerne- og ryggmargsskadde (Sunr	1 550 000
1368/240 Sørur dialog - myndiggjøring av brukerne (Sørur kommune)	329 568
1418/240 Felles bredbåndstjenester i Rælingen og Enebakk (Rælingen kommune)	248 000
1422/240 Interkommunalt bredbånd og felles IKT på Nedre Romerike (Sørur kommune)	242 774
1429/240 BRASK - bredbåndsutbygging i Asker kommune - forprosjekt (Asker kommune)	109 443
1438/240 Strategisk IKT- og regionalutvikling på Øvre Romerike (forprosjekt) (Øvre Romerike Utviklir	390 000
1442/240 Regional effektivisering av tjenesteproduksjon og tjenestetilbud basert på bredbåndsanv	410 000
1456/240 Tjenesteutvikling og effektivisering i Follokommunene gjennom økt bruk av bredbånd (Ski	303 860
1526/240 Follokommunene - presøknad (Ski kommune)	50 000
1527/240 DUSØR og GLOMMA - Fyrtårn Sørur pre-søknad (Sørur kommune)	50 000
2004/240 GLOMMA - IKT skoleinfrastruktur i Sørur (Sørur kommune)	488 544
2013/240 HØYKOM Skole: Bredbånd for skolene i Enebakk, Fet og Rælingen kommuner (Rælingen ko	2 250 000
2057/240 Digital skole og barnehageutvikling i Sørur - DUSØR (Sørur kommune)	350 000
Sum	9 093 436
Oslo	
1132/240 Lokasjonsbasert kollektivtrafikkreisepanlegger (LOKO) (Oslo og Akershus Trafikkservice /	412 000
1155/240 Veiledningstjeneste for bredbånd i offentlig sektor ()	1 633 276
1183/240 Geodata via satellitt (Excotel)	278 588
1184/240 Bredbånd for utveksling av digital røntgeninformasjon: et paraplyprosjekt (SHD)	200 000
1201/240 Kulturminneforvaltning via høyhastighetsnett (Riksantikvaren)	1 062 740
1207/240 Pilotprosjekt teleradiologi: RIS-PACS (Øst-norsk helsenett)	168 264
1208/240 Multimedietnettverk mellom sykehus og mellom sykehus og primærhelsetjenesten (Øst-nor	2 000 000
1213/240 Organisering og teleradiologiske tjenester - overføring av erfaringer mellom helseregioner	517 000
1226/240 Veiledningstjeneste - evaluering av HØYVIS ()	350 000
1227/240 Konsulentsamling - rådgivernetttverk ()	786 840
1228/240 Mobilisering - søkekonferanse (HØYKOM)	135 816
1229/240 Gevinstidentifisering ()	140 904
1260/240 Digital mammografi (Kreftregisteret)	405 563
1269/240 Digitalt filmarkiv (Norsk filminstitutt)	1 199 923
1350/240 Forbrukere og utviklingen av bredbånd i Norge - fra borger til kunde? (Statens institutt for	100 000
1351/240 Hjemmebaserte tjenester i samarbeid med pårørende til personer med demens (Nasjonal	642 533
1361/240 Bredbånd til distriktene via TV-satellitt (Utdannings- og forskningsdepartementet)	1 982 100
1369/240 Utredning av næringslivets behov ()	300 000
1382/240 Regionale samarbeid på bredbånd i offentlig og privat sektor - forprosjekt (Kommunenes	549 962
1386/240 Spredning av IT-støttede innovasjoner i offentlig sektor (Statskonsult)	200 000
1388/240 Teknisk drift av HØYVIS ()	142 723
1389/240 Utredning av langsiktig effekt: ett år etterpå - hvordan har det gått? ()	251 471
1390/240 Gevinster og finansieringsmuligheter i kommunene ()	235 600
1397/240 Utveksling av høyvolum digital billediagnostikk mellom sykehus (Rikshospitalet)	900 237
1421/240 Det elektroniske lokalsamfunn. Forprosjekt om utnyttelse av lokale sektorovergripende br	51 574

1487/240 Deichman som digitalt flerbrukshus: pilotprosjekt i planlegging av nytt hovedbibliotek på \	146 614
1504/240 Bruk av PKI og digitale signaturer for signering av gjeldsbrev (Statens Lånekasse for utdæ	900 000
1507/240 Testing av KickStart-konseptet innenfor HØYKOM Demonstrasjonsprosjekt: Internett-akse	399 000
1512/240 Resultatvurdering NKBA og rådgivernetverket ()	222 825
1513/240 Prosjektledersamling 2003 ()	123 531
2000/240 Utredning skolens behov for bredbånd ()	1 198 950
2089/240 Skolefjernsyn - interaktiv virtuell praksis i medie og kommunikasjon (NRK)	732 000
Sum	18 370 034
Hedmark	
1237/240 Bredbåndsanvendelser i Glåmdal (Glåmdal Regionråd)	269 742
1309/240 Samfunnsvev for Fjellregionen - SaF (Folldal kommune)	300 000
1321/240 Utvikling av tjenester innen ABM - forprosjekt (Hedmark fylkeskommune)	219 600
1348/240 KOMSOL - en konkurransekraftig Solørregion (Grue kommune)	350 000
1349/240 Utredning av ytterligere samarbeidsområder / ASP spin off's (Trysil kommune)	372 000
1428/240 Bredbåndsbasert saksbehandling og bruk av geodata i Elverum - forprosjekt (Elverum kor	323 216
1441/240 Sammen på nett - interkommunalt samarbeid i Hamar, Stange og Løten (Hamar kommune	264 070
1499/240 KOMSOL - En konkurransedyktig Solørregion (Grue kommune)	101 690
Sum	2 200 318
Oppland	
1016/240 Bruk av høyhastighetsnett ved fjernundervisning av byggesak og GIS ved høyskolen i Gjø	550 000
1067/240 Kvalitetsvideo over nett (forprosjekt) (Høgskolen i Lillehammer)	41 990
1105/240 Digitale nettverksbaserte produksjonssystemer for film, fjernsyn og video (Høgskolen i Lill	500 000
1235/240 Kompetansesenter Lillehammer (forprosjekt) (Høgskolen i Lillehammer)	250 000
1261/240 Valdres distriktsmedisinske senter: En ny type distriktsmedisin (Oppland Sentralsykehus)	1 390 513
1280/240 Forprosjekt - Kommunale informasjonstjenester - Nord-Gudbrandsdalen (Senter for it-San	351 000
1323/240 Konseptuell utvikling av høyhastighetsnett i kommunalforvaltning (Senter for it-Samhandli	299 000
1356/240 Nasjonalt kompetansesenter for bredbåndsanvendelser (Lillehammer) (Høgskolen i Lilleh:	2 500 000
1358/240 Paraplyprosjekt "Tjenesteproduksjon på bredbånd" (Lillehammer kommune)	300 000
1384/240 Prosjektledersamling 2002 ()	150 000
1467/240 Studentfilm.no - innovativ distribusjon av film og fjernsyn (Høgskolen i Lillehammer)	350 000
1502/240 3-1 hovedprosjekt: Effektivisering av tjenesteproduksjon i tre kommuner, basert på anver	1 000 000
2016/240 Bredbånd Innlandet II. (Oppland fylkeskommune)	7 144 000
Sum	14 826 503
Buskerud	
1017/240 LiNK - Lokale informasjonsnettverk i Numedal/Kongsberg (Numedalsutvikling)	1 320 000
1025/240 Høyhastighetskommunikasjon for utveksling av geodata - Fase 1 (Statens kartverk)	1 000 000
1126/240 LiNK (servicetorg) (Numedalsutvikling)	500 000
1140/240 Geodata på nett - Fase 2 (Statens kartverk)	3 735 877
1301/240 Virtuelt regionalt offentlig servicekontor i Numedal (Numedalsutvikling)	1 072 750
1417/240 Stedsutvikling - et livskraftig Øvre Eiker (Øvre Eiker kommune)	350 000
2015/240 Bred(bånd)satsing og aktualitetsløft for mediopplæringen (Buskerud fylkeskommune)	1 221 000
2064/240 Bruk av opplæringssimulatorer i fjernundervisning (Buskerud fylkeskommune)	712 524
2156/240 Innholdsmur, infrastruktur og interkommunal samhandling for skolene (Gol kommune)	887 000
Sum	10 799 151
Vestfold	
1007/240 Holmestrand nett - høyhastighetskommunikasjon i lokalnett for informasjon, samarbeid og	767 033
1158/240 Bredbånd aksessnett til Sandefjord (forprosjekt) (Sandefjord kommune)	200 000
1209/240 Referanseinstallasjon for informasjonsutveksling mellom røntgensystemer - forprosjekt (H	299 882
1412/240 Utredning og oppstart av offentlig bredbåndsselskap (Høgskolen i Vestfold)	350 000
1481/240 Sensitiv driftssentral for 4 kommuner i Vestfold (Re kommune)	925 000
1510/240 Sandefjord Bredbånd (Sandefjord kommune)	800 000
1524/240 Sandefjord bredbånd - presøknad (Sandefjord kommune)	17 000
2037/240 Gigabit til Vestfoldskolene (Høgskolen i Vestfold)	5 027 000
2054/240 Pedagogisk følgeprosjekt knyttet til innføring av fiberbasert bredbånd i Tønsberg-skolene	90 003
Sum	8 475 918
Telemark	
1001/240 HØYKOM-Bø (forprosjekt) (Bø kommune)	330 000
1021/240 Anvendelse av høyhastighetskommunikasjon for bedre pasientbehandling ved sykehusen	1 100 000
1036/240 HØYKOM - Bø (Bø kommune)	2 992 165
1241/240 Brukarstyrt, dynamisk oppdatering av skogbruksplaner (Drangedal kommune)	608 848
1271/240 Den digitale Telemarkskanalen (Fylkesmannen i Telemark)	1 613 265
1352/240 Forprosjekt: etablering av virtuelt tenestetorg i Tokke (Tokke kommune)	295 000
1391/240 Grenland på Internett - et interaktivt leksikon (Skien kommune)	150 000
2005/240 Innføring av bredbåndnett i skolene i Tinn (Tinn kommune)	430 000
2017/240 SAVE - Samhandling, aktivitet og vurdering med eleven i fokus. (Porsgrunn kommune)	4 000 000
Sum	11 519 278

Aust-Agder	
1034/240 Interaktiv innføring i digital samhandling (Sørlandets Elektroniske Hovedvei)	384 978
1083/240 BarneNevroNett - telemedisinsk samarbeid Rikshospitalet-Sentralsykehuset Arendal (Sent	323 504
1404/240 Samordningsplan for bredbånd i Lillesand (Lillesand kommune)	72 000
1410/240 BitLikt - Interkommunalt samarbeid, Birkenes og Lillesand (Birkenes kommune)	298 245
2001/240 Grunnskolene i Risør som en integrert del av Det Digitale Agder (Risør kommune)	95 800
2009/240 Bredbånd til Vegårshei (Vegårshei kommune)	76 000
2044/240 TOBIAS - teknologi- og bredbåndsutvikling i Aust-Agder skolene (Aust-Agder fylkeskommun	1 600 000
Sum	2 850 527
Vest-Agder	
1078/240 Bruk av høyhastighetskommunikasjon i et offentlig servicesenter (forprosjekt) (Lyngdal kc	150 000
1092/240 Etablering av regionalt driftsselskap for tele- og datatjenester (forprosjekt) (Lyngdal komi	145 000
1122/240 Tolketjeneste - potensiale for høyhastighetskommunikasjon (forprosjekt) (Tolketjenesten	205 451
1330/240 E-læring med bredbånd (Vennesla videregående skole)	1 640 000
1360/240 Storylineverktøykassa - et generelt nettbasert verktøy (Kvinesdal videregående skole)	520 000
1377/240 En bredere tolketjeneste (Kristiansand kommune)	415 452
1446/240 VA-nett - Breibånd til skoler i Vest-Agder (Statens utdanningskontor i Vest-Agder)	191 150
1523/240 Storyline - presøknad (Kvinesdal videregående skole)	29 780
2056/240 Å lære Storyline som pedagogisk metode med Storylineverktøykassa på nett (Kvinesdal vi	200 000
2078/240 Visuell matematikk i Agder, "VM i Agder" (Mandal kommune)	1 404 500
Sum	4 901 333
Rogaland	
1143/240 SMARTKOM - effektiv kommunal saksbehandling (forprosjekt) (ARNE (Arena for regional nå	160 000
1161/240 Regionalisert kunnskapspark (forprosjekt) (Forsand kommune)	300 000
1217/240 Smartkom - felles Internettportal for byggesak, plan og deling (ARNE (Arena for regional n	802 042
1409/240 Tjenestesamarbeid og felles driftsløsninger på Haugalandet (Tysvær kommune)	158 136
1458/240 Teleradiologisk samarbeid i Helse Vest RHF basert på bredbåndsnett (Helse Vest RHF)	350 000
2029/240 Breiband til ØY-skulane (Finnøy kommune)	189 270
2083/240 Læring til elevene (Sandnes kommune, avdeling for opplæring)	510 000
Sum	2 469 448
Hordaland	
1046/240 HØYKOM - Vest (forprosjekt) (Universitetet i Bergen)	117 446
1053/240 Framtidsretta IKT-løsninger for Hardanger og Voss (forprosjekt) (Hardanger og Voss regio	300 000
1065/240 Digital røntgen ved Nordhordaland legevakt (forprosjekt) (Nordhordaland legevakt/Radøy	200 000
1068/240 Det virtuelle museum: bruk av multimedieteknologi til formidling av kunnskapen museene	2 000 000
1079/240 NAFA dokumentarfilm - portal og multimediebasert undervisningsopplegg (Sosialantropolo	250 000
1107/240 MediaVR - det virtuelle institutt (forprosjekt) (Universitetet i Bergen, Institutt for medievit	150 000
1118/240 Læreplan+ Fra video til web (Universitetets Mediesenter)	300 000
1152/240 Bredbånd og digital video i undervisning og informasjonsformidling til døve (Høgskolen i B	464 950
1166/240 Bruk av bredbånd i Indre Hardanger, Sunnhordaland og Haugalandet (Hardanger Vekst A	179 902
1256/240 Digitale.hardanger.no (Hardangerrådet)	241 791
1277/240 Bibliotekets nye oppgaver (Høgskolen i Bergen)	250 000
1284/240 Bredbånd i Aktiv Læring (Askøy kommune)	880 000
1303/240 Markedsplass for interkommunalt samarbeid (MIKS) (Regionrådet for Bergen og Omland)	216 080
1314/240 Vegen til ABM-kjeldene. Eit "dramatisert" opplegg for vidaregåande skolar (Hordaland fyll	200 951
1363/240 Voksenopplæring av døve ved bruk av bredbånd (Høgskolen i Bergen)	200 000
1378/240 Læreplan+ - digitalt læremiddel basert på video (Universitetets Mediesenter)	436 000
1395/240 Etablering av vevsbasert karttjeneste for Bergen - bergenskart.no (Bergen kommune)	360 419
1415/240 Integrert pasient utredning og behandling via bredbånd (Nordhordaland legevakt/Austrhe	733 140
1416/240 E-forvaltning: bruk av bredbånd for elektronisk håndtering av kommunale tjenester m.v. (298 550
2002/240 MIKUS - Musikalsk Interkommunalt UndervisningsSamarbeid (Fjell kommune)	2 232 909
2067/240 Teknisk fagskole naturbruk - nettbaserte studier og fagleg samkøyring langs kysten (Fisk	200 000
2115/240 Nettbasert læringsressurs i natur- og miljøfag for 3. klasse (Høgskolen i Bergen)	425 000
2117/240 Rytmisk kunnskapsbibliotek. Rytmisk musikkarkiv med bredbåndformidlede læringsressur	735 000
Sum	11 372 138
Sogn og Fjordane	
1019/240 Høyhastighetsnett i Gloppen kommune (Gloppen Kommune)	900 000
1020/240 Samordna høgastighets infrastruktur for regionale og nasjonale informasjonstjenester n	1 065 000
1031/240 Møtestad Førde (Førde kommune)	250 000
1255/240 Kommunenett Nordfjord (Stryn kommune)	700 000
1292/240 BreIS - Breibandforum Sogn og Fjordane (Sogn og fjordane fylkeskommune)	350 090
2014/240 Breiband til småskulane i Gloppen (Gloppen Kommune)	680 040
2024/240 Skulenett Eid (Eid kommune)	1 027 000
2031/240 Utbygging av aksessnett i Luster kommune. Breibandstilknypning for kommunale og fylkes	724 200
2034/240 Skulenett Sogn og Fjordane - samordna regional breibandutvikling for vidaregåande skula	3 660 000
Sum	9 356 330
Møre og Romsdal	
1022/240 HøyKom Sunndal (forprosjekt) (Sunndal komune)	341 526
1035/240 HØYKOM Surnadal (forprosjekt) (Surnadal kommune)	143 734
1225/240 Forprosjekt Norddal - utvikling av breibandsnett etter ide av Gloppen-modellen (Norddal k	200 000

1238/240 Breibandsnett som verktøy for næringsutvikling og regionalt samarbeid (Giske kommune)	160 000
1302/240 Forprosjekt - Interkommunalt samarbeid på Ytre Nordmøre (Kristiansund kommune)	279 763
1424/240 Bredbånd og nettverksbygging i interkommunalt perspektiv - et hav av muligheter på Sun	168 053
1490/240 Sikker videokommunikasjon i kommunehelsetjenesten (Molde kommune)	389 620
1498/240 Interkommunal elektronisk samarbeidsarena på Indre Nordmøre (Surnadal kommune)	35 208
1518/240 Konferanse for utvikling av næringsliv og kommuner i Møre og Romsdal (Kristiansund komr	35 774
2006/240 Etablering av Kristiansund pedagogiske portal samt ny infrastruktur til fire skoler (Kristian:	501 000
2008/240 Full fart på læring og utvikling i Haram (Haram kommune)	2 109 000
2020/240 Fase 2 - Radiolinjeutbygging (Molde kommune)	609 265
2030/240 Interkommunalt samarbeid Bredbånd Ålesund og Skodje, oppgradering og utbygging av s	2 466 000
2035/240 Slutføring av fiber til skolene i Molde kommune (Molde kommune)	400 000
2103/240 Mediefag - val 2003 (Møre og Romsdal fylkeskommune)	350 000
Sum	8 188 943

Sør-Trøndelag

1024/240 Den nasjonale kunnskapsparken (forprosjekt) (SIVA)	233 784
1026/240 HøyKult - Høyhastighetsnett til kultur og underholdning for eldre (forprosjekt) (Trondheim	75 000
1027/240 NettOpp - Desentral kirurgisk/endoskopisk poliklinikk på Oppdal (Oppdal kommune)	1 592 222
1056/240 HøyKult - Høyhastighetsnett til kultur og underholdning for eldre (Trondheim kommune)	490 000
1102/240 NettOpp - den døgnåpne virtuelle kommune med tilgang til kommunale og statlige data ve	1 200 000
1119/240 Høyhastighetsnett og fleksibel læring (Høgskolen i Sør-Trøndelag)	450 000
1120/240 Informasjonssikkerhet ved bruk av høyhastighetsnett i helsevesenet (Regionalt helse og	457 128
1127/240 Bygningsvern og tradisjonshåndverk: bruk av bredbånd i videreutdanningen. (Høgskoler	550 000
1148/240 Sanntids teleassistert endoskopi som tjeneste i et helsenett (Regionsykehuset i Trondhei	430 000
1151/240 Interaktivt bruk av Norsk Elektronisk Legehåndbok (Regionalt helse og sosialutvalg v/ regi	543 000
1154/240 XDESK: Oversendelse av digitale røntgenbilder (forprosjekt) (Regionalt helse og sosialutv	137 000
1163/240 Fosterdiagnostikk i telemedisin vha ultralyd (Regionalt helse og sosialutvalg v/ regionalt le	625 000
1210/240 Psykiatrisamarbeid via bredbånd (Regionalt helse og sosialutvalg v/ regionalt lederteam)	429 032
1220/240 55pluss - kultur, underholdning og dataopplæring for alle over 55 (Trondheim kommune St	415 000
1240/240 fosen.net (forprosjekt) (Fosen Regionråd)	300 000
1289/240 3D-landskapsvisualisering av geodata basert på bredbåndsteknologi (forprosjekt) (Direkt	200 000
1297/240 Nettbasert høreapparatjustering (Midt-Norsk Helsenett)	999 921
1318/240 Sjønett (forprosjekt) (Frøya kommune)	53 794
1373/240 Opplæringsprogram for høykvalitets lyd-bilde kommunikasjon i sanntid (Høgskolen i Sør-Tr	1 137 000
1379/240 GisLink - Samordnet kart- og fagtjeneste på nettet (Fylkesmannen i Sør-Trøndelag)	1 440 419
1405/240 fosen.net - innholdstjenester over bredbånd (Fosen Regionråd)	1 728 583
1443/240 Trondheimsregionens felles satsing på nettbaserte tjenester basert på felles teknisk ram	275 000
1447/240 Samhandling om kreftomsorg i Orkdalsregionen (Orkdal Sanitetsforenings Sykehus)	545 771
1473/240 DDT - Det Digitale Trønderlag (Trondheim kommune)	1 309 020
1500/240 Prosjekt ambulanserbåt, mobil kommunikasjon og telemedisin for ambulerende og mobile	474 703
1521/240 Trøndelagsregionen - presøknad (Trondheim kommune)	59 700
2028/240 NettOpp skole, - livslang læring over bredbånd (Oppdal kommune)	675 000
2096/240 Johan Nygaardsvold Museum - tiden og valgene. Et interaktivt undervisningsopplegg. (M	244 875
Sum	17 070 952

Nord-Trøndelag

1002/240 Utredning av forsøk med høyhastighetsnett i IT-byen Steinkjer (forprosjekt) (IT-byen Steir	100 000
1003/240 NettKikk - Telemedisinsk kikkhullskirurgi i Midt-Norsk Helsenett (Det regionale helse- og sc	750 000
1038/240 Radiobasert utvidelse og aksessnett for fiberringen i Steinkjer (Steinkjer Næringssselskap	188 438
1039/240 Nettbasert opplæring ved bruk av høyhastighetsnett (Høgskolen i Nord-Trøndelag)	500 000
1040/240 Egge-Visjon Nær-TV (Steinkjer Næringssselskap AS)	60 000
1041/240 Virtuell Egge-vandring (Steinkjer Næringssselskap AS)	90 000
1135/240 Offentlig tjenestetilbud - Indre Namdal (forprosjekt) (Indre Namdal Regionråd)	117 568
1156/240 Geoweb kartforvaltning (Steinkjer kommune)	842 412
1270/240 Kompetanseheving for økt bruk av multimediale streamingprodukter i undervisning/formid	978 279
1294/240 Distribuert 3 D interaktiv radiologi (Helse Midt-Norge RHF)	1 249 500
1372/240 Kompetanseheving i fosterdiagnostikk ved hjelp av telemedisin (Helse Midt-Norge RHF)	907 000
Sum	5 783 197

Nordland

1014/240 HØYKOM - WAN via kabel-TV og trådløst LAN (Fauske videregående skole)	300 000
1028/240 Opplæring i lulesamisk språk (ÁRRAN Lulesamisk senter)	1 100 000
1069/240 Samordnet innkjøp av høyhastighetskommunikasjon i Nordland (Nordland fylkeskommune	283 467
1138/240 Nettbaserte tjenester og bredbånd i Hålogalandsregionen (Narvik kommune)	940 000
1202/240 Akuttmedisin - e-læring "når det haster" (Narvik sykehus)	300 000
1265/240 Streaming for bedret kommunikasjon (Salten Regionråd)	556 232
1279/240 Det digitale bibliotek - muligheter og begrensninger (forprosjekt) (Bodø kommune)	300 000
1399/240 Akuttmedisin - "elæring når det haster" (Hålogalandsregionen Narvik)	180 000
2021/240 Spleiselag - bredbåndsutbygging og innholdsutvikling i Nordlandskommunene (Lurøy komr	2 700 000
2097/240 Database og høyhastighets telekommunikasjon for effektiv læring og kunnskapsforvaltning	1 399 680
Sum	8 059 379

Troms	
1008/240	Distribuert offentlig servicekontor i Torsken kommune (forprosjekt) (Torsken kommune) 260 000
1009/240	HØIDIS - Høyhastighets infrastruktur til distriktsskolene (forprosjekt) (Statens Utdannings 700 000)
1010/240	Bredbåndsnett i Nord-Norge (forprosjekt) (Nasjonalt senter for telemedisin) 148 820
1023/240	Distribuert Offentlig Servicekontor i Torsken kommune (Torsken kommune) 2 650 000
1033/240	HØIDIS II - Høyhastighets infrastruktur i distriktsskoler (Statens Utdanningskontor Tromsø) 2 500 000
1045/240	Skolenett i Nordreisa (Nordreisa kommune Skolekontoret) 600 000
1051/240	Læringsarena midt i Norden (forprosjekt) (MiN - Midt i Norden AS) 300 000
1073/240	Blant bein og bytes - kulturdata i Troms (Fylkesmannen i Troms Administrasjonsstaben) 1 200 000
1076/240	Bredbånd i bibliotekene i Ytre Midt-Troms (forprosjekt) (Troms fylkesbibliotek) 116 140
1088/240	Interkommunalt byggesakskontor (forprosjekt) (Midt-Troms Regionråd) 245 795
1093/240	Interkommunalt plan- og byggesakskontor (forprosjekt) (Midt-Troms Regionråd) 90 000
1096/240	Nettverk Troms og Finnmark - regional HØYKOM-samling (Nasjonalt senter for telemedisin) 90 000
1097/240	Læringsarena midt i Norden (MiN - Midt i Norden AS) 1 200 000
1104/240	Kvalitetsutvikling og samarbeid i helsetjenesten (forprosjekt) (Lenvik kommune) 234 808
1128/240	Født med bredband (Nasjonalt senter for telemedisin) 1 703 364
1129/240	Bredbånd og regionalt plansamarbeid i kystsonen (Fylkesmannen i Troms) 175 000
1204/240	Læringsmiljø Dyrøy (forprosjekt) (Dyrøy kommune) 200 000
1206/240	Distribuerte klasser (Troms fylkeskommune) 1 400 000
1211/240	Strålebehandling og telemedisin (STRÅLT) (Nasjonalt senter for telemedisin) 829 684
1266/240	Film og sånt - en ressursportal for skoler i Troms med fokus på film (Statens Utdanningskc 250 000)
1274/240	NatuFen - et system for naturfagundervisning og innsamling av fenologiske data - FASE 1 250 000
1278/240	Etablering av multimediarom (forprosjekt) (Lyngen kommune) 97 275
1281/240	MIN Musikk - toner i nettverk (MiN - Midt i Norden AS) 126 167
1288/240	Utvikling av strategi for bredbåndsinfrastruktur i Målselv (forprosjekt) (Målselv kommune) 142 500
1371/240	Bredbåndsanvendelser i Troms-kommuner (Troms fylkeskommune, Regional utviklingsetat 200 000)
1402/240	Biblioteket som nav i informasjonsformidling i Nord-Troms (Nordreisa kommune) 160 210
1517/240	Midt i Norden - distriktenes kompetansenettverk - pre-søknad (MiN - Midt i Norden AS) 66 434
1525/240	Midt i Norden - fyrtårn (MiN - Midt i Norden AS) 144 912
1528/240	PIBB - fyrtårn presøknad (Fylkesmannen i Troms) 80 000
2080/240	3Dspill som pedagogisk verktøy (MiN - Midt i Norden AS) 326 700
2099/240	Distribuerte klasser, - et bredere tilbud! (Troms fylkeskommune) 496 460
2121/240	Antropologisk film på bredbånd (Universitet i Tromsø - Visuelle kulturstudier) 825 000
<i>Sum</i>17 809 269	
Finnmark	
1006/240	Bredbåndstjenester i den hjemmebaserte omsorgstjenesten (forprosjekt) (Alta kommune) 119 662
1012/240	Høyhastighetsforbindelse til Båtsfjord (forprosjekt) (Båtsfjord kommune) 80 000
1037/240	Bredbåndsteknologi i hjemmetjenesten - Alta (Alta kommune) 2 119 650
1043/240	Nett i nord. Bredbåndsnettverk i Nord-Norge med fokus på Tromsø, Hammerfest og Alta (1 601 698)
1044/240	Høyhastighetskommunikasjon til Båtsfjord "HØYKOM - BÅTSFJORD" (Båtsfjord kommune) 1 300 000
1071/240	Det virtuelle Tana - bredbånd til skolekretsene (forprosjekt) (Deanu gielda Tana kommun 95 000)
1231/240	Interaktiv næringsarena for olje og gassvirksomhet i Barentshavet (Hammerfest kommune) 250 000
1232/240	Nord-Norsk kompetansesenter for bredbånd (forprosjekt) (Alta kommune) 175 000
1234/240	Komsa i tid og rom (Finnmark fylkeskommune) 800 717
1357/240	Nasjonalt kompetansesenter for bredbåndsanvendelser (Alta) (Høgskolen i Finnmark) 2 450 071
1470/240	Kompetansenett for PP-tjenesten i småkommuner (Båtsfjord kommune) 109 658
1478/240	Skoleportal - samisk språk og kultur (Karasjok kommune) 557 804
1520/240	Beslutningsunderlag for utbygging av høyhastighets internt transportnett for Finnmark (Fi 129 048)
2079/240	Forprosjekt - IP Video læringsnett (Finnmark fylkeskommune) 164 000
2081/240	Pedagogisk bruk av nettbasert, multimedialt innhold levert via bredbånd - PIBB (Alta komr 2 922 816)
2160/240	Bredbånd til skolene lengst i nord - bredbåndstilknytning til skolene (Hammerfest kommun 1 100 000)
<i>Sum</i>14 975 124	
<i>Sum alle fylker</i>182 854 995	

Samrådsgruppens møter og saker 2003

Møte 1/2003 11.03.03

Sak 01/03	Godkjenning av sakslisten
Sak 02/03	Godkjenning av referat fra møte 5/02
Sak 03/03	Resultatrapportering HØYKOM 2002
Sak 04/03	Econ/Teleplan-rapport 92/02: Bredbånd – kartlegging
Sak 05/03	Arbeidet med stortingsmelding om bredbånd
Sak 06/03	Strategi for IKT i offentlig sektor 2003-2005
Sak 07/03	Prioritering av satsningsområder for HØYKOMs to siste år
Sak 08/03	Eventuelt

Møte 2/2003 26.05.03

Sak 09/03	Godkjenning av sakslisten
Sak 10/03	Godkjenning av referat fra møte 1/03
Sak 11/03	Utkast til konklusjoner fra utredningen om bredbåndsbehov i framtidens skole
Sak 12/03	Nasjonalt helsenett og prosjekttilskudd innen helsesektoren
Sak 13/03	Om KS' strategidokument "Omstilling med IKT"
Sak 14/03	Stortingsmeldingen om bredbånd
Sak 15/03	Standardiseringsutfordringer sett fra HØYKOM
Sak 16/03	Kunnskapsdannelse i HØYKOM - tidligere tiltak og kommende aktiviteter
Sak 17/03	Eventuelt

Møte 3/2003 09.09.03

Sak 18/03	Godkjenning av sakslisten
Sak 19/03	Godkjenning av referat fra møte 2/03
Sak 20/03	Stortingsmeldingen om bredbånd – tiltak
Sak 21/03	Utredningen om bredbåndsbehov i framtidens skole – videre oppfølging
Sak 22/03	Budsjett/planer for 2004 innen de ulike departementers områder
Sak 23/03	Forsøk med overføring av HØYKOM-midler til 4 fylkeskommuner fra 2004
Sak 24/03	Kunnskapsdannelse og fyrtårnprosjekter i HØYKOM
Sak 25/03	Eventuelt

Møte 4/2003 19.12.03

Sak 26/03	Godkjenning av sakslisten
Sak 27/03	Referat møte 3/03
Sak 28/03	Kort presentasjon av HØYKOMs prosjektportefølje pr des. 2003
Sak 29/03	HØYKOM 2004: budsjettbehandlingen i Stortinget og konsekvenser for HØYKOM
Sak 30/03	HØYKOM Distrikt: prosess og tilskuddskriterier
Sak 31/03	Bakkenett for digital-TV (DTT) – status og siste utvikling i saken
Sak 32/03	Noen hovedresultater av evalueringen av HØYKOM-programmet
Sak 33/03	Om kvalitet i HØYKOMs prosjekter
Sak 34/03	Eventuelt

Programstyrets møter og saker 2003

Møte 1/2003 04.02.03

- Sak 01/03 Godkjenning av sakslisten
- Sak 02/03 Habilitet
- Sak 03/03 Referat fra møte 8/2002
- Sak 04/03 Revidert mandat for programstyret og reviderte retningslinjer for HØYKOM
- Sak 05/03 Kort redegjørelse av Econ/Teleplans kartlegging av bredbånd i Norge
- Sak 06/03 Revisjon av programplan og arbeidet frem mot avslutning av HØYKOM i 2004
- Sak 07/03 Utlysning av midler/annonseutkast
- Sak 08/03 Kommunikasjonsplanen for HØYKOM: aksjonsplan for 2003
- Sak 09/03 Søknadsbehandling
- Sak 10/03 Utkast årsrapport 2002
- Sak 11/03 Avsetning administrasjon og info. 2003, HØYKOM skole
- Sak 12/03 Orienteringer fra sekretariatet
- Sak 13/02 Eventuelt

Møte 2/2003 08.04.03

- Sak 14/03 Godkjenning av sakslisten
- Sak 15/03 Habilitet
- Sak 16/03 Referat fra møte 1/2003
- Sak 17/03 HØYKOMs prioriteringer i siste del av programmet
- Sak 18/03 Søknadsbehandling
- Sak 19/03 Presentasjon av NKBA
- Sak 20/03 Evaluering av NKBA og rådgivernetverket
- Sak 21/03 Evaluering av HØYKOM-programmet
- Sak 22/03 Revidert utkast årsrapport 2002
- Sak 23/03 Orienteringer fra sekretariatet
- Sak 24/03 Eventuelt

Møte 3/2003 10.06.03

- Sak 25/03 Godkjenning av sakslisten
- Sak 26/03 Habilitet
- Sak 27/03 Referat fra møte 2/2003
- Sak 28/03 Presentasjon av utredningen om skolens behov for bredbånd
- Sak 29/03 Om HØYKOMs fyrtårnsatsinger
- Sak 30/03 Søknadsbehandling
- Sak 31/03 Orienteringer fra sekretariatet
- Sak 32/03 Eventuelt

Møte 4/2003 25.08.03

- Sak 33/03 Godkjenning av sakslisten
- Sak 34/03 Habilitet
- Sak 35/03 Referat fra møte 3/2003
- Sak 36/03 Utredning om bredbåndsbehov i skolen, og programstyrets vurdering
- Sak 37/03 Gevinster og nytte av bredbånd i kommunene - Drøfting av ECON-rapport
- Sak 38/03 Fylkeskommunale piloter fra 2004
- Sak 39/03 Kunnskapsdannelse fra programmet – herunder avsetninger
- Sak 40/03 HØYKOMs fyrtårnsatsinger

Sak 41/03 Søknadsbehandling og inndragninger
Sak 42/03 Orienteringer fra sekretariatet
Sak 43/03 Eventuelt

Møte 5/2003 07.10.03

Sak 44/03 Godkjenning av saklisten
Sak 45/03 Habilitet
Sak 46/03 Referat fra møte 4/2003
Sak 47/03 Resultatvurdering NKBA
Sak 48/03 Rapport om identifisering av effekter i HØYKOM-prosjekter to år etter
Sak 49/03 Søknadsbehandling
Sak 50/03 Annonsemateriell for utlysning av 2004-midler
Sak 51/03 Grovplan for arbeidet i 2004
Sak 52/03 Orienteringer fra sekretariatet
Sak 53/03 Eventuelt

Møte 6/2002 09.12.03

Sak 54/03 Godkjenning av saklisten
Sak 55/03 Habilitet
Sak 56/03 Referat fra møte 5/2003
Sak 57/03 Evalueringen av HØYKOM
Sak 58/03 Videreføring av og bevilgning til NKBA i 2004
Sak 59/03 Digitale Nord-Jylland
Sak 60/03 Status for utvikling av HØYKOMs fyrtårnprosjekter
Sak 61/03 Grovplan for arbeidet i 2004
Sak 62/03 Avsetning til administrasjon og kunnskapsdannelse i 2004
Sak 63/03 Spesielle tiltak, inndragninger og etterbevilgninger
Sak 64/03 Søknadsbehandling
Sak 65/03 Orienteringer fra sekretariatet
Sak 66/03 Eventuelt

Programmets publikasjoner, artikler m.v. 2003

Publikasjoner

Bredbånd til bygda – Hva kan kommunen gjøre? HØYKOM-rapport nr 303.

Erfaringer med bruk av terminaltjenere og tynne terminaler i skolen. HØYKOM-rapport nr 302.

Tidligfaserapport fra delprogrammet HØYKOM Skole. HØYKOM-rapport nr 301.

Askevold, Emma Olivieri og Junge, Amund. *Identifisering av effekter for HØYKOM-prosjekter to år etter prosjektavslutning.* Rogalandforskning. Rapport RF-2003/186.

Eriksson, Bjørn og Lindestam, Bo. *Resultatvurdering av Veiledningstjeneste for bredbåndsanvendelser og HØYKOMs rådgivernettsverk.* Ekebacka Konsult AB. Okt. 2003.

Nytte av høyhastighets informasjons- og kommunikasjonsteknologi i kommuner – Et forprosjekt. ECON-rapport 2003-066. Juli 2003.

Skole for digital kompetanse. Om fremtidig behov for bredbånd i utdanningssektoren. HØYKOM-utredning. Juni 2003.

Årsrapport 2002. HØYKOM. April 2003.

Artikler og oppslag

Adolphson, Knut. *HØYKOM - blir det noe bredbånd av dette da?* Teleavisen nr 10 2003

Karlseth, Karl. Februar 2003. *Bibliotekene skuffer i bredbåndssammenheng.* Intervju med HØYKOMs programkoordinator. Bibliotekforum nr 4 2003

Lanestedt, Gjermund. April 2003. *Flere veier til målet.* Teleavisens bilag/spesialmagasin Bredbånd 2003